

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA
ZA 2020. GODINU

Metal a.d. Gradiška

Banja Luka, april 2021. godine

SADRŽAJ

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	3
BILANS STANJA	5
BILANS USPJEHA.....	10
BILANS TOKOVA GOTOVINE	14
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU	16
NAPOMENE UZ IZVJEŠTAJ	18-48

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima i Upravnom odboru Metal a.d. Gradiška

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Metal a.d. Gradiška (u daljem tekstu: Društvo) koji obuhvataju bilans stanja (izvještaj o finansijskom položaju) na dan 31. decembar 2020. godine, bilans uspjeha (izvještaj o ukupnom rezultatu u periodu), izvještaj o promjenama na kapitalu i bilans tokova gotovine (izvještaj o tokovima gotovine) za godinu koja se završava na taj dan, i napomene uz finansijske izvještaje koje uključuju sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji daju istinit i objektivni prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijske pozicije Društva na dan 31.12.2020. godine i njegove finansijske uspješnosti i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srpskoj.

Skretanje pažnje

Kao što je objelodanjeno u napomeni 4.1. uz finansijske izvještaje, Društvo iznajmljuje značajan dio nekretnina koje su iskazane na poziciji građevinskih objekata te je iste, u skladu sa zahtjevima MRS 40 – *Investicione nekretnine*, trebalo iskazati na poziciji investicionih nekretnina i izvršiti njihovo naknadno vrednovanje u skladu sa zahtjevima navedenog standarda i usvojenih računovodstvenih politika.

Kao što je objelodanjeno u napomeni 4.21, i drugim napomenama, uz finansijske izvještaje, poslovanje sa povezanim licima je značajno sa stanovišta prometa dobara i usluga. Budući da se značajan dio poslovanja obavlja preko povezanih lica, Društvo ima visok stepen izloženosti riziku tržišta, kao i poreskom riziku vezano za cijene isporuke dobara i izvršenih usluga.

Ostala pitanja

Finansijski izvještaji Društva za godinu završenu 31. decembra 2019. godine bili su predmet revizije od strane drugog revizora, koji je u svom Izvještaju od 05. maja 2020. godine izrazio pozitivno mišljenje na ove finansijske izvještaje.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku izvještaja koji je naslovljen *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*. Mi smo nezavisni u odnosu na Društvo, u skladu sa *Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe* Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA Kodeks) i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Republici Srpskoj, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa zahtjevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izvještaja za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije finansijskih izvještaja u cjelini i u formiranju našeg mišljenja o njima, i mi nismo iznijeli izdvojeno mišljenje o ovim pitanjima. Osim pitanja o kojima je bilo riječi u pasusu Osnov za mišljenje i pasusu Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja, odlučili smo da ne postoje druga ključna pitanja revizije koja treba razmatrati u našem izvještaju.

(nastavlja se)

Odgovornost rukovodstva i lica ovlaštenih za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izvještaja, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, objelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namjerava da likvidira Društvo, ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlaštena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Društva.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je sticanje uvjerenja u razumnoj mjeri o tome da finansijski izvještaji, uzeti u cjelini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške, i izdavanje izvještaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uvjeravanje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjerenja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usljed kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije mi primjenjujemo profesionalno prosuđivanje i odražavamo profesionalni skepticizam tokom revizije: Mi takođe:

Vršimo identifikaciju i procjenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed kriminalne radnje ili greške, osmišljavanje i obavljanje revizorskih postupaka koji su odgovarajući za te rizike i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usljed greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namjerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.

Stičemo razumijevanje o internim kontrolama koja su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole Društva.

Vršimo procjenu primijenjenih računovodstvenih politika i u kojoj mjeri su razumne računovodstvene procjene i povezana objelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.

Donosimo zaključak o adekvatnosti primjene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih dokaza, da li postoji materijalna neizvjesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti entiteta da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvjesnost, dužni smo da u svom izvještaju skrenemo pažnju na povezanu objelodanjivanja u finansijskim izvještajima ili, ako takva objelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se baziraju na revizorskim dokazima prikupljenim do datuma izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posljedicu da imaju da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.

(nastavlja se)

(nastavak)

Vršimo procjenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izvještaja, uključujući objelodanjivanja, i da li su u finansijskim izvještajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlaštenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vrijeme revizije i značajne revizorske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije.

Takođe, dostavljamo licima ovlaštenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zatjevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavijestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i gdje je to moguće, o povezanim mjerama zaštite.

Od pitanja koja su saopštena licima ovlaštenim za upravljanje, mi određujemo koja pitanja su bila od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja za tekući period i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ova pitanja u izvještaju revizora, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno objelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izvještaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posljedice budu veće nego koristi od takve komunikacije.

Partner u angažovanju na reviziji na osnovu kog je sastavljen ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Srećko Vidović.

EF REVIZOR d. o. o.

Banja Luka, Gajeva broj 12

Datum: 21.04.2021. godine

Direktor
Nevenka Stanić, dipl. pravnik

Ovlašćeni revizor
Srećko Vidović

BILANS STANJA
(Izveštaj o finansijskom položaju)
na dan 31.12.2020. godine

u KM

Grupa računa, račun	POZICIJA	Oznaka AOP-a	Iznos na dan bilansa tekuće godine			Iznos na dan bilansa prethodne godine (početno stanje)
			Bruto	Ispravka vrijednosti	Neto (4-5)	
1	2	3	4	5	6	7
	AKTIVA	001				
	(A) STALNA IMOVINA (002+008+015+021+030)	001	39.518.589	30.199.382	9.319.207	9.957.165
01	I NEMATERIJALNA ULAGANJA (003 do 007)	002	283.889	273.243	10.646	52.661
010, dio 019	1. Ulaganja u razvoj	003	0	0	0	0
011, dio 019	2. Koncesije, patenti, licence i ostala prava	004	0	0	0	0
012, dio 019	3. Goodwill	005	0	0	0	0
014, dio 019	4. Ostala nematerijalna ulaganja	006	283.889	273.243	10.646	52.661
015, 016 i dio 019	5. Avansi i nematerijalna ulaganja u pripremi	007	0	0	0	0
02	II NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I INVESTICIONE NEKRETNINE (009 do 014)	008	39.234.700	29.926.139	9.308.561	9.904.504
020, dio 029	1. Zemljište	009	2.809.220	0	2.809.220	2.809.220
021, dio 029	2. Građevinski objekti	010	14.643.513	9.592.811	5.050.702	5.295.077
022, dio 029	3. Postrojenja i oprema	011	21.546.721	20.333.328	1.213.393	1.564.961
023, dio 029	4. Investicione nekretnine	012	14.775	0	14.775	14.775
024, dio 029	5. Ulaganje na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	013	0	0	0	0
027, 028 i dio 029	6. Avansi i nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine u pripremi	014	220.471	0	220.471	220.471
03	III BIOLOŠKA SREDSTVA I SREDSTVA KULTURE (016 od 020)	015	0	0	0	0
030, dio 039	1. Šume	016	0	0	0	0
031, dio 039	2. Višegodišnji zasadi	017	0	0	0	0
032, dio 039	3. Osnovno stado	018	0	0	0	0
033, dio 039	4. Sredstva kulture	019	0	0	0	0
037, 038 i dio 039	5. Avansi i biološka sredstva i sredstva kulture u pripremi	020	0	0	0	0
04	IV DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (022 do 029)	021	0	0	0	0
040, dio 049	1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	022	0	0	0	0
041, dio 049	2. Učešće u kapitalu drugih pravnih lica	023	0	0	0	0
042, dio 049	3. Dugoročni krediti povezanim pravnim licima	024	0	0	0	0
043, dio 049	4. Dugoročni krediti u zemlji	025	0	0	0	0
044, dio 049	5. Dugoročni krediti u inostranstvu	026	0	0	0	0
045, dio 049	6. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	027	0	0	0	0
046, dio 049	7. Finansijska sredstva koja se drže do roka dospijeca	028	0	0	0	0
048, dio 049	8. Ostali dugoročni finansijski plasmani	029	0	0	0	0
050	V ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	030	0	0	0	0
	(B) TEKUĆA SREDSTVA (032+039+061)	031	5.313.197	697.525	4.615.672	4.897.047
10 do 15	I ZALIHE, STALNA SREDSTVA I SREDSTVA OBUSTAVLJENOG POSLOVANJA NAMIJENJENA PRODAJI (033 DO 038)	032	3.801.952	307.682	3.494.270	4.029.285
100 do 109	1. Zalihe materijala	033	2.344.317	307.682	2.036.635	2.017.439

110 do 119	2. Zalihe nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga	034	699.283	0	699.283	1.036.171
120 do 129	3. Zalihe gotovih proizvoda	035	754.050	0	754.050	963.623
130 do 139	4. Zalihe robe	036	1.217	0	1.217	1.364
140 do 149	5. Stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena otuđenju	037	0	0	0	0
150 do 159	6. Dati avansi	038	3.084	0	3.084	10.688
	II KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA, KRATKOROČNI PLASMANI I GOTOVINA (040+047+056+059+060)	039	1.511.245	389.843	1.121.402	867.762
20, 21, 22	1. Kratkoročna potraživanja (041 do 046)	040	743.743	389.843	353.900	427.168
200, dio 209	a) Kupci - povezana pravna lica	041	89.466	0	89.466	235.097
201, 202, 203 i dio 209	b) Kupci u zemlji	042	22.709	0	22.709	5.982
204, dio 209	v) Kupci u inostranstvu	043	347.942	119.926	228.016	169.943
208, dio 209	g) Sumnjiva i sporna potraživanja	044	266.812	266.812	0	0
210 do 219	d) Potraživanja iz specifičnih poslova	045	0	0	0	0
220 do 229	đ) Druga kratkoročna potraživanja	046	16.814	3.105	13.709	16.146
23	2. Kratkoročni finansijski plasmani (048 do 055)	047	0	0	0	0
230, dio 239	a) Kratkoročni krediti povezanim pravnim licima	048	0	0	0	0
231, dio 239	b) Kratkoročni krediti u zemlji	049	0	0	0	0
232, dio 239	v) Kratkoročni krediti u inostranstvu	050	0	0	0	0
233, 234 i dio 239	g) Dio dugoročnih finansijskih plasmana koji dopijeva za naplatu u periodu do godinu dana	051	0	0	0	0
235, dio 239	d) Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha namijenjena trgovanju	052	0	0	0	0
236, dio 239	đ) Finansijska sredstva označena po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	053	0	0	0	0
237	e) Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udjeli namijenjeni prodaji ili poništavanju	054	0	0	0	0
238, dio 239	ž) Ostali kratkoročni plasmani	055	0	0	0	0
24	Gotovinski ekvivalenti i gotovina (057+058)	056	550.768	0	550.768	69.448
240	a) Gotovinski ekvivalenti - hartije od vrijednosti	057	0	0	0	0
241 do 249	b) Gotovina	058	550.768	0	550.768	69.448
270 do 279	4. Porez na dodatu vrijednost	059	216.734	0	216.734	371.009
280 do 289, osim 288	5. Aktivna vremenska razgraničenja	060	0	0	0	137
288	III ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	061	0	0	0	0
	(V) POSLOVNA SREDSTVA (001+031)	062	44.831.786	30.896.907	13.934.879	14.854.212
29	(G) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	063	0	0	0	0
	(D) POSLOVNA AKTIVA (062+063)	064	44.831.786	30.896.907	13.934.879	14.854.212
880 do 888	(Đ) VANBILANSNA AKTIVA	065	0	0	0	0
	(E) UKUPNA AKTIVA (064+065)	066	44.831.786	30.896.907	13.934.879	14.854.212

BILANS STANJA
(Izveštaj o finansijskom položaju)
na dan 31.12.2020. godine

u KM

Grupa računa, račun	POZICIJA	Oznaka AOP-a	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine (početno stanje)
1	2	3	4	5
	P A S I V A			
	(A) KAPITAL (102-109+110-111+112+116+117-118+119-123)	101	6.487.756	6.571.837
30	I OSNOVNI KAPITAL (103 do 108)	102	857.645	857.645
300	1. Akcijski kapital	103	857.645	857.645
302	2. Udjeli društva sa ograničenom odgovornošću	104	0	0
303	3. Zadržani udjeli	105	0	0
304	4. Ulozi	106	0	0
305	5. Državni kapital	107	0	0
306	6. Ostali osnovni kapital	108	0	0
31	II UPISANI NEUPLAĆENI KAPITAL	109	0	0
320	III EMISIONA PREMIJA	110	0	0
321	IV EMISIONI GUBITAK	111	0	0
dio 32	V REZERVE (113 do 115)	112	85.765	0
322	1. Zakonske rezerve	113	85.765	0
323	2. Statutarne rezerve	114	0	0
329	3. Ostale rezerve	115	0	0
330, 331 i 334	VI REVALORIZACIONE REZERVE	116	3.117.689	3.744.602
332	VII NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA RASPOLOŽIVIH ZA PRODAJU	117	0	0
333	VIII NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA RASPOLOŽIVIH ZA PRODAJU	118	0	0
34	IX NERASPOREĐENI DOBITAK (120 do 122)	119	2.426.657	1.969.590
340 ili 342	1. Neraspoređeni dobitak iz ranijih godina / Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima ranijih godina	120	1.883.825	0
341 ili 343	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine / Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima tekuće godine	121	542.832	1.969.590
344	3. Neto prihod od samostalne djelatnosti	122	0	0
35	X GUBITAK DO VISINE KAPITALA (124 + 125)	123	0	0
350	1. Gubitak iz ranijih godina	124	0	0
351	2. Gubitak tekuće godine	125	0	0
40	(B) REZERVISANJA, ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE I RAZGRANIČENI PRIHODI (127 do 134)	126	116.972	211.703
400	1. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	127	0	0
401	2. Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	128	0	0
402	3. Rezervisanja za zadržane kaucije i depozite	129	0	0
403	4. Rezervisanja za troškove restrukturisanja	130	0	0
404	5. Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih	131	64.930	79.388
407	6. Odložene poreske obaveze	132	52.042	132.315
408	7. Razgraničeni prihodi i primljene donacije	133	0	0
409	8. Ostala dugoročna rezervisanja	134	0	0
	(V) OBAVEZE (136 + 144)	135	7.330.151	8.070.673
41	I DUGOROČNE OBAVEZE (137 do 143)	136	0	946.756
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	137	0	0
411	2. Obaveze prema povezanim pravnim licima	138	0	0
412	3. Obaveze po emitovanim dugoročnim hartijama od vrijednosti	139	0	0

413 i 414	4. Dugoročni krediti	140	0	922.862
415 i 416	5. Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu	141	0	0
417	6. Dugoročne obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	142	0	0
419	7. Ostale dugoročne obaveze	143	0	23.894
42 do 49	II KRATKOROČNE OBAVEZE (145+150+156+157+158+159+160+161+162+163)	144	7.330.151	7.123.917
42	1. Kratkoročne finansijske obaveze (146 do 149)	145	1.034.574	873.533
420 do 423	a) Kratkoročni krediti i obaveze po emitovanim kratkoročnim hartijama od vrijednosti	146	0	0
424 i 425	b) Dio dugoročnih finansijskih obaveza koji za plaćanje dospijeva u periodu do godinu dana	147	1.034.574	844.779
426	v) Kratkoročne obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	148	0	0
429	g) Ostale kratkoročne finansijske obaveze	149	0	28.754
43	2. Obaveze iz poslovanja (151 do 155)	150	6.028.560	5.876.170
430	a) Priljeni avansi, depoziti i kaucije	151	69	9.653
431	b) Dobavljači - povezana pravna lica	152	488.419	640.981
432, 433 i 434	v) Dobavljači u zemlji	153	675.974	495.254
435	g) Dobavljači iz inostranstva	154	4.864.098	4.730.282
439	d) Ostale obaveze iz poslovanja	155	0	0
440 do 449	3. Obaveze iz specifičnih poslova	156	0	0
450 do 458	4. Obaveze za zarade i naknade zarada	157	117.844	155.852
460 do 469	5. Druge obaveze	158	15.570	98.021
470 do 479	6. Porez na dodatu vrijednost	159	9.975	37.708
48, osim 481	7. Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	160	101.427	82.632
481	8. Obaveze za porez na dobitak	161	22.201	0
49, osim 495	9. Pasivna vremenska razgraničenja i kratkoročna rezervisanja	162	0	0
495	10. Odložene poreske obaveze	163	0	0
	(G) POSLOVNA PASIVA (101+126+135)	164	13.934.879	14.854.212
890 do 898	(D) VANBILANSNA PASIVA	165	0	0
	(Đ) UKUPNA PASIVA (164+165)	166	13.934.879	14.854.212

BILANS USPJEHA
(Izveštaj o ukupnom rezultatu u periodu)
od 01.01. do 31.12.2020. godine

u KM

Grupa računa, račun	POZICIJA	Oznaka AOP-a	Iznos	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	(A) POSLOVNI PRIHODI I RASHODI	201	17.789.180	27.256.230
	I POSLOVNI PRIHODI (202+206+210+211-212+213-214+215)	202	616.370	6.778.307
60	1. Prihodi od prodaje robe (203 do 205)	203	580.673	6.415.999
600	a) Prihodi od prodaje robe povezanim pravnim licima	204	2.740	13.725
601, 602, 603	b) Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	205	32.957	348.583
604	v) Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	206	17.441.993	20.219.643
61	2. Prihodi od prodaje učinaka (207 do 209)	207	198.126	1.864.825
610	a) Prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim licima	208	2.328.802	1.864.987
611, 612, 613	b) Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu	209	14.915.065	16.489.831
614	v) Prihodi od prodaje učinaka na inostranom tržištu	210	0	0
62	3. Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	211	0	60.301
630	4. Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	212	546.460	0
631	5. Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	213	0	0
640 i 641	6. Povećanje vrijednosti investicionih nekretnina i bioloških sredstava koja se ne amortizuju	214	0	0
642 i 643	7. Smanjenje vrijednosti investicionih nekretnina i bioloških sredstava koja se ne amortizuju	215	277.278	197.979
650 do 659	8. Ostali poslovni prihodi	216	17.776.357	26.103.962
	II POSLOVNI RASHODI (217+218+219+222+223+226+227+228)	217	614.828	6.777.131
500 do 502	1. Nabavna vrijednost prodane robe	218	13.432.861	15.362.652
510 do 513	2. Troškovi materijala	219	1.805.147	2.159.573
52	3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda (220+221)	220	1.593.982	1.927.615
520 do 523	a) Troškovi bruto zarada i bruto naknada zarada	221	211.165	231.958
524 do 529	b) Ostali lični rashodi	222	588.208	305.018
530 do 539	4. Troškovi proizvodnih usluga	223	1.009.824	1.031.921
54	5. Troškovi amortizacije i rezervisanja (224+225)	224	1.008.174	1.021.562
540	a) Troškovi amortizacije	225	1.650	10.359
541	b) Troškovi rezervisanja	226	244.075	370.100
55. osim 555 i 556	6. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	227	78.510	95.685
555	7. Troškovi poreza	228	2.905	1.882
556	8. Troškovi doprinosa	229	12.823	1.152.268
	(B) POSLOVNI DOBITAK (201-216)	230	0	0
	(V) POSLOVNI GUBITAK (216-201)	231	1.526	11
66	(G) FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI	232	0	0
	I FINANSIJSKI PRIHODI (232 do 237)	233	1.526	11
660	1. Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	234	0	0
661	2. Prihodi od kamata	235	0	0
662	3. Pozitivne kursne razlike	236	0	0
663	4. Prihodi od efekata valutne klauzule	237	0	0
664	5. Prihodi od učešća u dobitku zajedničkih ulaganja	238	81.567	172.101
669	6. Ostali finansijski prihodi	239	0	0
56	II FINANSIJSKI RASHODI (239 do 243)	240	81.567	171.867
560	1. Finansijski rashodi po osnovu odnosa povezanih pravnih lica	241	0	234
561	2. Rashodi kamata			
562	3. Negativne kursne razlike			

563	4. Rashodi po osnovu valutne klauzule	242	0	0
569	5. Ostali finansijski rashodi	243	0	0
	(D) DOBITAK REDOVNE AKTIVNOSTI (229+231-238) ili (231-238-230)	244	0	980.177
	(B) GUBITAK REDOVNE AKTIVNOSTI (230+238-231) ili (238-229-231)	245	67.218	0
67	(E) OSTALI PRIHODI I RASHODI I OSTALI PRIHODI (247 do 256)	246	114.406	391.023
670	1. Dobici po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	247	14.500	209.450
671	2. Dobici po osnovu prodaje investicionih nekretnina	248	0	0
672	3. Dobici po osnovu prodaje bioloških sredstava	249	0	0
673	4. Dobici po osnovu prodaje sredstava obustavljenog poslovanja	250	0	0
674	5. Dobici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i dugoročnih HOV	251	0	0
675	6. Dobici po osnovu prodaje materijala	252	0	0
676	7. Viškovi, izuzimajući viškove zaliha učinaka	253	97	3.123
677	8. Naplaćena otpisana potraživanja	254	40.708	0
678	9. Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika, koji ne ispunjavaju uslove da se iskažu u okviru revalorizacionih rezervi	255	0	0
679	10. Prihodi od smanjenja obaveza, ukidanja neiskorišćenih dugoročnih rezervisanja i ostali nepomenuti prihodi	256	59.101	178.450
57	II OSTALI RASHODI (258 do 267)	257	183.168	227.955
570	1. Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	258	32.067	198.244
571	2. Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja investicionih nekretnina	259	0	0
572	3. Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	260	0	0
573	4. Gubici po osnovu prodaje sredstava obustavljenog poslovanja	261	0	0
574	5. Gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i dugoročnih HOV	262	0	0
575	6. Gubici po osnovu prodatog materijala	263	0	0
576	7. Manjkovi, izuzimajući manjkove zaliha učinaka	264	0	0
577	8. Rashodi po osnovu zaštite od rizika	265	0	0
578	9. Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	266	139.371	18.627
579	10. Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe i ostali rashodi	267	11.730	11.084
	(Ž) DOBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA (246-257)	268	0	163.068
	(Z) GUBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA (257-246)	269	68.762	0
68	(I) PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE I PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (271 do 279)	270	0	0
680	1. Prihodi od usklađivanja vrijednosti nematerijalnih sredstava	271	0	0
681	2. Prihodi od usklađivanja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme	272	0	0
682	3. Prihodi od usklađivanja vrijednosti investicionih nekretnina za koje se obračunava amortizacija	273	0	0
683	4. Prihodi od usklađivanja vrijednosti bioloških sredstava za koje se obračunava amortizacija	274	0	0
684	5. Prihodi od usklađivanja vrijednosti dugoročnih finansijskih plasmana i finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	275	0	0
685	6. Prihodi od usklađivanja vrijednosti zaliha materijala i robe	276	0	0
686	7. Prihodi od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih finansijskih plasmana	277	0	0
687	8. Prihodi od usklađivanja vrijednosti kapitala	278	0	0
689	9. Prihodi od usklađivanja vrijednosti ostale imovine	279	0	0
58	II RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (281 do 288)	280	0	0
580	1. Obezvredjenje nematerijalnih sredstava	281	0	0
581	2. Obezvredjenje nekretnina, postrojenja i opreme	282	0	0
582	3. Obezvredjenje investicionih nekretnina za koje se obračunava amortizacija	283	0	0
583	4. Obezvredjenje bioloških sredstava za koje se obračunava amortizacija	284	0	0
584	5. Obezvredjenje dugoročnih finansijskih plasmana i finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	285	0	0
585	6. Obezvredjenje zaliha materijala i robe	286	0	0
586	7. Obezvredjenje kratkoročnih finansijskih plasmana	287	0	0

588	8. Obezvređenje potraživanja primjenom indirektno metode utvrđivanja otpisa potraživanja	288	0	0
589	8. Obezvređenje ostale imovine	289	0	0
	(J) DOBITAK PO OSNOVU VRIJEDNOSTI USKLAĐIVANJA IMOVINE (270-280)	290	0	0
	(K) GUBITAK PO OSNOVU VRIJEDNOSTI USKLAĐIVANJA IMOVINE (280-270)	291	0	0
690 i 691	(L) PRIHODI PO OSNOVU PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKE GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA	292	604	0
590 i 591	(LJ) RASHODI PO OSNOVU PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKE GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA	293	9.420	0
	(M) DOBITAK I GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	294	0	1.143.246
	1. Dobitak prije oporezivanja (244+268+290+292-293-245-269-291)	295	144.796	0
	2. Gubitak prije oporezivanja (245+269+291+293-292-244-268-290)	296	19.558	0
721	(N) TEKUĆI I ODLOŽENI POREZ NA DOBIT	296	19.558	0
	1. Poreski rashodi perioda	297		2.061
722	2. Odloženi poreski rashodi perioda	298	80.273	
723	3. Odloženi poreski prihodi perioda	299	0	1.141.185
	(NJ) NETO DOBITAK I NETO GUBITAK PERIODA	299	0	1.141.185
	1. Neto dobitak tekuće godine (294-295-296-297+298)	300	84.081	0
	2. Neto gubitak tekuće godine (295-294+296+297-298)	301	17.905.716	27.647.264
	UKUPNI PRIHODI (201+231+246+270+292)	301	17.905.716	27.647.264
	UKUPNI RASHODI (216+238+257+280+293)	302	18.050.512	26.504.018
724	(O) MEĐUDIVIDENDE I DRUGI VIDOVI RASPODJELE DOBITKA U TOKU PERIODA	303		
	Dio neto dobitka/gubitka koji pripada većinskim vlasnicima	304		
	Dio neto dobitka/gubitka koji pripada manjinskim vlasnicima	305		
	Obična zarada po akciji	306		
	Razrijeđena zarada po akciji	307		
	Prosječan broj zaposlenih po osnovu časova rada	308	115	140
	Prosječan broj zaposlenih po osnovu stanja na kraju mjeseca	309	105	124

IZVJEŠTAJ
o ostalim dobitcima i gubicima u periodu
od 01.01. do 31.12.2020. godine

u KM

Oznaka pozicije	POZICIJA	Oznaka AOP-a	Iznos	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
A	NETO DOBITAK ILI NETO GUBITAK PERIODA (299 ili 300)	400	-84.081	1.141.185
I	I DOBICI UTVRĐENI DIREKTNO U KAPITALU (402 do 407)	401	626.913	828.405
1.	Dobici po osnovu smanjenja revalorizacionih rezervi na stalnim sredstvima, osim HOV raspoloživih za prodaju	402	626.913	828.405
2.	Dobici po osnovu promjene fer vrijednosti HOV raspoloživih za prodaju	403	0	0
3.	Dobici po osnovu prevođenja finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	404	0	0
4.	Aktuarski dobitci od planova definisanih primanja	405	0	0
5.	Efektivni dio dobitaka po osnovu zaštite od rizika gotovinskih tokova	406	0	0
6.	Ostali dobitci utvrđeni direktno u kapitalu	407	0	0
II	II GUBICI UTVRĐENI DIREKTNO U KAPITALU (409 do 413)	408	0	0
1.	Gubici po osnovu promjene fer vrijednosti HOV raspoloživih za prodaju	409	0	0
2.	Gubici po osnovu prevođenja finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	410	0	0
3.	Aktuarski gubici od planova definisanih primanja	411	0	0
4.	Efektivni dio gubitaka po osnovu zaštite od rizika gotovinskih tokova	412	0	0
5.	Ostali gubici utvrđeni direktno u kapitalu	413	0	0
B	OSTALI DOBICI ILI GUBICI U PERIODU (401-408) ili (408-401)	414	626.913	828.405
V	POREZ NA DOBITAK KOJI SE ODNOSI NA OSTALE DOBITKE I GUBITKE	415	0	0
G	NETO REZULTAT PO OSNOVU OSTALIH DOBITAKA I GUBITAKA U PERIODU (414±415)	416	626.913	828.405
D	UKUPAN NETO REZULTAT U OBRAČUNSKOM PERIODU		0	0
I	I UKUPAN NETO DOBITAK U OBRAČUNSKOM PERIODU (400±416)	417	0	0
II	II UKUPAN NETO GUBITAK U OBRAČUNSKOM PERIODU (400±416)	418	542.832	1.969.590

BILANS TOKOVA GOTOVINE
u periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine

u KM

POZICIJA	Oznaka AOP-a	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
(A) TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (502 do 504)	501	20.997.722	34.259.471
1. Prilivi od kupaca i primljeni avansi	502	18.826.979	32.425.818
2. Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	503	30.952	0
3. Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	504	2.139.791	1.833.653
II Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (506 do 510)	505	19.344.432	32.889.477
1. Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	506	16.806.451	28.281.228
2. Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	507	1.803.584	2.464.965
3. Odlivi po osnovu kamata	508	154.557	194.653
4. Odlivi po osnovu poreza na dobit	509	0	0
5. Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	510	579.840	1.948.631
III Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (501-505)	511	1.653.290	1.369.994
IV Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (505-501)	512	0	0
(B) TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (514 do 519)	513	16.026	209.450
1. Prilivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	514	0	0
2. Prilivi po osnovu prodaje akcija i udjela	515	0	0
3. Prilivi po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina i bioloških sredstava	516	14.500	209.450
4. Prilivi po osnovu kamata	517	1.526	0
5. Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	518	0	0
6. Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	519	0	0
II Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (521 do 524)	520	402.282	509.497
1. Odlivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	521	0	0
2. Odlivi po osnovu kupovine akcija i udjela	522	0	0
3. Odlivi po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina i bioloških sredstava	523	402.282	509.497
4. Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	524	0	0
III Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (513-520)	525	0	0
IV Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (520-513)	526	386.256	300.047
(V) TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (528 do 531)	527	0	0
1. Prilivi po osnovu povećanja osnovnog kapitala	528	0	0
2. Prilivi po osnovu dugoročnih kredita	529	0	0
3. Prilivi po osnovu kratkoročnih kredita	530	0	0
4. Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	531	0	0
II Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (533 do 538)	532	785.714	1.002.287
1. Odlivi po osnovu otkupa sopstvenih akcija i udjela	533	0	0
2. Odlivi po osnovu dugoročnih kredita	534	733.066	918.165
3. Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita	535	0	0
4. Odlivi po osnovu finansijskog lizinga	536	0	0
5. Odlivi po osnovu isplaćenih dividendi	537	0	0
6. Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	538	52.648	84.122
III Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (527-532)	539	0	0
IV Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (532-527)	540	785.714	1.002.287
(G) UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (501+513+527)	541	21.013.748	34.468.921
(D) UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (505+520+532)	542	20.532.428	34.401.261

(D) NETO PRILIV GOTOVINE (541-542)	543	481.320	67.660
(E) NETO ODLIV GOTOVINE (542 - 541)	544	0	0
(Ž) GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	545	69.448	2.022
(Z) POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	546	0	0
(I) NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	547	0	234
(J) GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (545+543-544+546-547)	548	550.768	69.448

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
u periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine

u KM

VRSTE PROMJENE NA KAPITALU	DIO KOJI PRIPADA VLASNICIMA KAPITALA (MATIČNOG) PREDUZEĆA									
	Oznaka AOP-a	3	4	5	6	7	8	9	10	UKUPNI KAPITAL
	Akcijski kapital i udjeli u društvu sa ograničenom odgovornošću	Revalorizacione rezerve (MRS 16, MRS 21 i MRS 38)	Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	Ostale rezerve (emisiona premija, zakonske i statutarne rezerve, zaštita gotovinskih tokova)	Akumulirani neraspoređeni dobitak/nepokrivteni gubitak	UKUPNO	Manjinski interes			
I										
1. Stanje na dan 01.01.2019. godine	901	15.679.520	4.573.007	0	0	(14.821.875)	5.430.652	0	5.430.6	
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	902	0	0	0	0	0	0	0	0	
3. Efekti ispravke grešaka	903	0	0	0	0	0	0	0	0	
Ponovno iskazano stanje na dan 01.01.2019. godine (901±902±903)	904	15.679.520	4.573.007	0	0	(14.821.875)	5.430.652	0	5.430.6	
4. Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	905	0	0	0	0	0	0	0	0	
5. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu preračuna finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	906	0	0	0	0	0	0	0	0	
6. Kursne razlike nastale po osnovu preračuna finansijskih izvještaja u drugu funkcionalnu valutu	907	0	0	0	0	0	0	0	0	
7. Neto dobitak / gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	908	0	0	0	0	1.141.185	1.141.185	0	1.141.1	
8. Neto dobiti / gubici perioda priznati direktno u kapitalu	909	0	(828.405)	0	0	828.405	0	0	0	
9. Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobiti i pokriće gubitka	910	0	0	0	0	0	0	0	0	
10. Emisija akcijskog kapitala i drugi vidovi povećanja ili smanjenje osnovnog kapitala	911	(14.821.875)	0	0	0	14.821.875	0	0	0	
11. Stanje na dan 31.12.2019. godine (904±905±906±907±908±909-910±911)	912	857.645	3.744.602	0	0	1.969.590	6.571.837	0	6.571.8	
12. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	913	0	0	0	0	0	0	0	0	

13. Efekti ispravke grešaka	914	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14. Ponovno iskazano stanje na dan 01.01.2020. godine (912±913±914)	915	857.645	3.744.602	0	0	0	0	0	0	0	1.969.590	6.571.837	0	0	0	0	6.571.837
15. Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	916	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16. Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu preračuna finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	917	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17. Kursne razlike nastale po osnovu preračuna finansijskih izvještaja u drugu funkcionalnu valutu	918	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18. Neto dobitak / gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	919	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(84.081)	(84.081)	0	0	0	0	(84.081)
19. Neto dobiti / gubici perioda priznati direktno u kapitalu	920	0	(626.913)	0	0	0	0	0	0	0	626.913	0	0	0	0	0	0
20. Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobiti i pokriće gubitka	921	0	0	0	0	0	0	0	0	(85.765)	85.765	0	0	0	0	0	0
21. Emisija akcijskog kapitala i drugi vidovi povećanja ili smanjenje osnovnog kapitala	922	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22. Stanje na dan 31.12.2020. godine (915±916±917±918±919±920-921+922)	923	857.645	3.117.689	0	0	0	0	0	0	(85.765)	2.598.187	6.487.756	0	0	0	0	6.487.756

NAPOMENE UZ IZVJEŠTAJ

PRAVNI I DRUGI OSNOVI

1.1. U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, Društvo je obavezno da izvrši reviziju finansijskih izvještaja.

1.2. Odgovorna lica za sastavljanje finansijskih izvještaja su:

1. Marko Gončin, direktor
2. Vera Vajukić, šef računovodstva.

1.3. Dokumentacija revizije su finansijski izvještaji Društva (bilans stanja, bilans uspjeha, bilans novčanih tokova, izvještaj o promjenama na kapitalu) bruto bilans, popisne liste, odluke organa upravljanja i rukovođenja, poslovna dokumentacija, izvještaji, zapisnici o kontroli, normativna akta, izvod iz sudskog registra, drugi dokazi i objašnjenja koja su revizoru stavljena na raspolaganje.

Upravni odbor Društva je usvojio Izvještaj o popisu imovine i obaveza na dan 31.12.2020. godine odlukom broj 1001-203-U/XIII-R-2 od 15.02.2021. godine.

1.4. Dokumentaciju i podatke prezentovala nam je Vera Vajukić, šef računovodstva.

1.5. Finansijsko knjigovodstvo vodi se preko programa za obradu podataka i obuhvata sve bitne elemente za analitičko i sintetičko sagledavanje poslovnih promjena. Knjigovodstvo se vodi u Društvu prema formiranim načelima urednog knjigovodstva.

1.6. Interna revizija je definisana Statutom Društva i internim aktima, ali ista nije organizovana i odvija se u skladu sa neophodnim uputstvima i procedurama, kao i autokontrolama prema opisima radnih mjesta.

2. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Društvo za proizvodnju metalnih proizvoda „Metal“ a.d. Gradiška (u daljem tekstu: „Društvo“) prvobitno je osnovano 1957. godine kao zanatsko društvo za usluge i proizvodnju metalnih proizvoda za potrebe lokalnog stanovništva. Početkom 70-tih godina Društvo ulazi u sastav Rudarsko - metalurškog kombinata „RMK“ Zenica.

U toku svog postojanja Društvo je promijenilo više organizacionih formi, u skladu sa važećim propisima. Tokom 1991.godine, prvi put se organizovalo kao akcionarsko društvo, čiji su akcionari bili zaposleni i penzionisani radnici Društva. Zatim se tokom 1994.godine, Društvo formira kao državno preduzeće, a 1996. godine se formira kao Zavisno državno Društvo za proizvodnju metalnih proizvoda „Metal“ p.o. Gradiška, u sastavu tadašnjeg MDP „Poslovni sistem RMK - Zenica“ Prijedor.

Transformacija državnog kapitala je registrovana u Osnovnom sudu Banja Luka rješenjem broj U/I-1487/2001 od 03.09.2001. godine i od tada Društvo posluje pod nazivom akcionarsko društvo za proizvodnju metalnih proizvoda Metal Gradiška.

Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci broj U/I-616/03 od 19.03.2003. godine upisana je promjena strukture osnovnog kapitala prodajom dijela državnog kapitala.

Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci broj U/I-1135/03 od 14.05.2003. godine upisana je promjena lica ovlaštenog za zastupanje.

Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci broj U/I 4383/05 od 22.03.2006. godine upisana je promjena strukture kapitala, promjena djelatnosti-dopuna i usklađivanje djelatnosti sa Zakonom o klasifikaciji djelatnosti i o registru jedinica razvrstavanja („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 113/04).

Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci broj 071-0-REG-07-002668 od 24.12.2007. godine upisano je uslovno povećanje kapitala konverzijom potraživanja povjerioca Bisprom d.o.o. Prnjavor.

Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci broj 071-0-REG-07-000961 od 04.05.2007. godine upisana je promjena lica ovlaštenog za zastupanje.

Rješenjem Okružnog privrednog suda u Banjoj Luci broj 057-0-Reg-19-002476 od 10.12.2019. godine upisano je smanjenje osnovnog kapitala.

Organi Društva su:

- Skupština akcionara, kao organ vlasnika
- Upravni odbor, kao organ upravljanja
- Generalni direktor kao organ poslovođenja
- Interni revizor.

Sjedište Društva: 78400 Gradiška, Dositejeva 7

Šifra osnovne djelatnosti: 25.11 – Proizvodnja metalnih konstrukcija i njihovih dijelova

Matični broj: 01105248

JIB: 4401033170008

Broj zaposlenih radnika u 2020. godini po osnovu stanja na kraju mjeseca je 105.

3. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Finansijski izvještaji Društva su sastavljeni za poslovnu 2020. godinu u skladu sa računovodstvenim politikama usvojenim na osnovu odluke Upravnog odbora Društva broj 10 01-203-U/12-2 od 05.05.2015. godine.

Računovodstvene politike su posebni principi, osnove, konvencije, pravila i prakse koje društvo primjenjuje pri sastavljanju i prezentaciji finansijskih izvještaja.

Računovodstveni standardi koje preduzeće primjenjuje su:

Međunarodni računovodstveni standardi (u daljem tekstu: MRS), sa pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama i

Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (u daljem tekstu MSFI), sa pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama.

U slučaju odstupanja od odredaba MRS/MSFI u odnosu na zakonsku regulativu u Republici Srpskoj, primjenjivaće se zakonske odredbe, a društvo će posebno naglasiti razloge i kategoriju odstupanja.

član 48.

Računovodstvene politike koje se propisuju ovim pravilnikom treba da obezbijede da finansijski izvještaji daju formalno i materijalno tačan prikaz finansijskog položaja i ostvarenog rezultata u poslovanju društva u posmatranom periodu.

Priznavanje, procjenjivanje i prezentacija pozicija finansijskih izvještaja vrši se u skladu sa računovodstvenim načelima definisanim u Okviru za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja (u daljem tekstu: Okvir) i to:

- načela stalnosti, iz koga proizlazi da se finansijski izvještaji sastavljaju pod pretpostavkom neograničenog poslovanja u doglednoj budućnosti, odnosno iz koga proizlazi periodičnost i privremenost izvještavanja na neograničeni vremenski rok poslovanja,
- načela razumljivosti, iz koga proizlazi da su informacije razumljive korisnicima, pri čemu se podrazumijeva da korisnici imaju razumno poznavanje prirode poslovanja, ekonomskih aktivnosti i računovodstva,
- načela relevantnosti, iz koga proizlazi da informacije utiču na ekonomske odluke korisnika, pomažući im da procijene prošle, sadašnje ili buduće događaje, te da potvrde ili koriguju svoje prošle procjene,
- načela pouzdanosti, prema kojem informacije nemaju značajne greške i pristrasnosti i kada:
 - vjerno prikazuju poslovnu promjenu i drugi događaj (vjerodostojnost prikazivanja),
 - su prikazane u skladu sa njihovim sadržajem i ekonomskom suštinom (suština iznad forme),
 - su neutralne i prikazane tako da ne utiču unaprijed na ishod odluke (neutralnost),
 - je primjenjen stepen opreznosti u procjenjivanju, u smislu da sredstva ili prihodi ne smiju biti namjerno precijenjeni, a obaveze ili rashodi potcijenjeni (opreznost),
 - su potpune u granicama značajnosti i troškova (potpunost),
- načela uporedivosti, prema kome se korisnicima treba omogućiti da uporede finansijske izvještaje društva tokom vremena, kao i da uporede finansijske izvještaje sa različitim pravnim licima.

Implikacija uporedivosti je da su korisnici obaviješteni o računovodstvenim politikama koje su korištene pri sastavljanju finansijskih izvještaja, te promjenama tih politika, kao i učincima tih promjena.

Prilikom evidentiranja računovodstvenih informacija, knjiženje na pojedinačne račune treba da zadovolji slijedeće principe:

načelo transparentnosti, tj. da svaka relevantna informacija bude evidentirana na način koji otkriva prirodu transakcije,

načelo homogenosti računa tj. da se na jednom računu knjiže samo informacije koje se odnose na taj račun,

načelo integriteta računa, tj. da sve informacije koje se na jedan račun odnose budu evidentirane.

Nematerijalna sredstva

Nematerijalno sredstvo je prepoznatljivo nemonetarno sredstvo bez fizičke supstance.

Da bi sredstvo bilo identifikovano kao nematerijalno mora ispuniti slijedeće uslove:

- mora biti prepoznatljivo, odnosno odvojivo (može biti odvojeno ili odijeljeno od preduzeća i prodato, preneseno ili iznajmljeno itd.) i mora nastati iz ugovornih ili drugih zakonskih prava i
- mora ispuniti uslove kontrole (pravo ostvarivanja budućih ekonomskih koristi i pravo da se drugima ograniči pristup tim koristima).

Kategorije nematerijalnih sredstava su:

- ulaganja u razvoj,
- koncesije, patenti, licence i slična prava,
- ulaganja u gudvil,
- nematerijalna ulaganja u pripremi,
- avansi za nematerijalna ulaganja i
- ostala nematerijalna ulaganja.

Nematerijalna imovina treba biti priznata ukoliko:

- je vjerovatno da će očekivane buduće koristi koje se mogu pripisati sredstvu priticati u društvo i
- da se troškovi pribavljanja nematerijalne imovine mogu pouzdano izmjeriti.

Nematerijalno sredstvo početno se mjeri po nabavnoj vrijednosti (MRS-38, p-24). Nabavna vrijednost se sastoji od nabavne cijene, uključujući uvozne dažbine, poreze koji se ne refundiraju i druge rashode koji se mogu pripisati sredstvu i umanjenja za sve trgovinske popuste i rabate (MRS-38, p-27).

Naknadno mjerenje

Nakon početnog priznavanja, nematerijalno sredstvo se vodi po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ukupnu amortizaciju i ukupne gubitke zbog obezvrijeđivanja (MRS-38, p-74).

Naknadni izdatak na priznatom nematerijalnom sredstvu se priznaje kao rashod.

Ako se tim ulaganjem omogućava da nematerijalno sredstvo donese buduće ekonomske koristi koje premašuju njegov procijenjeni standardni učinak i taj izdatak se može pouzdano izmjeriti, povećava se nabavna vrijednost sredstva (MRS-38, p-68).

Amortizacija

Nematerijalna sredstva se amortizuju metodom proporcionalnog (pravolinijskog) otpisa.

Amortizacija nematerijalnog sredstva počinje od prvog narednog mjeseca, po isteku mjeseca u kojem je počelo korišćenje.

Procijenjeni korisni vijek upotrebe novonabavljenog nematerijalnog sredstva izražava se godišnjom stopom amortizacije propisanom pravilnikom ili drugim aktom kojim se priznaje amortizacija u poreske svrhe.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema su materijalna sredstva koja se nabavljaju za poslovanje i za ostvarivanje ekonomske koristi u periodu dužem od jedne godine (a ne za dalju prodaju).

Da bi sredstvo bilo stalno i materijalno mora da:

- ima svoju namjenu,
- se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda (godine),
- ima fizičku dimenziju (postojanje).

Početno priznavanje

Sredstvo se priznaje kao nekretnina, postrojenje i oprema ako je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi povezane s tim sredstvom priticati u društvo i ako se nabavna vrijednost ili cijena koštanja sredstva može pouzdano izmjeriti (MRS-16, p-7).

Nekretnine, postrojenja i oprema početno se mjere po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja.

Komponente nabavne vrijednosti su:

- fakturna vrijednost dobavljača umanjena za sve rabate sadržane u računu,
- uvozne dažbine i drugi javni prihodi koji se ne refundiraju,
- drugi direktno pripisivi troškovi neophodni za dovođenje tog sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti (utovar, istovar, isporuka, instaliranje i sl.).

Rashodi kamata tokom perioda finansiranja nekretnina, postrojenja i opreme se ne kapitalizuju, osim ako se ne kapitalizuju u skladu sa dopuštenim alternativnim postupkom iz MRS-23 (MRS-38, p-32).

Troškovi pozajmljivanja, odnosno kamata nastali po osnovu kredita i pozajmica uzetih za pribavljanje nekretnina, postrojenja i opreme, uključuju se u nabavnu vrijednost samo za iznos kamate koji se odnosi na period prije početka upotrebe sredstva i uz ispunjenje slijedećih uslova:

- da bez kredita ili pozajmice ne bi moglo da dođe do pribavljanja nematerijalnih sredstava,
- da se od nematerijalnog sredstva očekuju buduće ekonomske koristi.

U cijenu koštanja ne ulazi kamata, administrativni troškovi i drugi opšti fiksni troškovi koji se direktno ne mogu pripisati sredstvu (MRS-16,p-19, MRS-23, p-20 i 23).

Prilikom stavljanja nekretnine, postrojenja i opreme u upotrebu, korisni vijek upotrebe novonabavljenog sredstva izražava se godišnjom stopom amortizacije propisanom pravilnikom ili drugim aktom kojim se priznaje amortizacija u poreske svrhe.

Priznavanje internih troškova nabavke

Sredstvo izgrađeno u sopstvenoj režiji priznaje se po cijeni koštanja pod uslovom da ne prelazi tržišnu vrijednost (MRS-16, p-22).

Troškovi proizvodnje ili izgradnje stalnih sredstava za vlastite potrebe priznaju se u visini cijene koštanja ili neto prodajne vrijednosti ako se može procijeniti, ako je neto prodajna vrijednost niža u skladu sa načelom obazrivosti.

U cijenu koštanja sredstva priznaju se:

- utrošeni materijal,
- troškovi zarada i naknada zarada zaposlenih direktno angažovanih na izradi sredstva i
- ostali troškovi koji se mogu pripisati proizvodnji, odnosno izgradnji sredstava.

Naknadna ulaganja

Naknadna ulaganja u sredstvo povećavaju nabavnu vrijednost ili smanjuju ispravku vrijednosti, u zavisnosti od procijenjenog preostalog korisnog vijeka upotrebe nekretnine, postrojenja i opreme, ukoliko se tim ulaganjem poboljšava stanje sredstva iznad njegovog standardnog učinka, a naročito ako se tim ulaganjem:

vrši izmjena postrojenja kojim se produžava korisni vijek upotrebe, uključujući i povećanje kapaciteta sredstva,

vrši nadogradnja mašinskih dijelova kojim se značajno poboljšava kvalitet konačnog proizvoda i

usvajaju novi proizvodni procesi koji omogućavaju značajno smanjenje prethodno procijenjenih troškova poslovanja.

Ostala ulaganja na popravkama ili održavanju sredstva kojima se ne mijenja procijenjeni standardni učinak, priznaju se kao rashod perioda.

Naknadno mjerenje

Poslije početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema se iskazuju po revalorizovanom iznosu koji predstavlja njihovu fer vrijednost na datum revalorizacije, umanjenu za ukupan iznos ispravke vrijednosti po osnovu amortizacije i ukupan iznos ispravke vrijednosti po osnovu gubitaka zbog obezvrijeđenja i to za slijedeće klase sredstava (MRS-16, p-31):

- građevinski objekti,
- oprema i alati.

Fer vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme iz stava 1. ovog člana utvrđuje se procjenom (MRS-16, p-32).

Zemljište, upravne i druge zgrade za vršenje kancelarijskih poslova, naknadno se mjere po fer vrijednosti koja predstavlja njihovu tržišnu vrijednost utvrđenu procjenom.

Procjena fer vrijednosti se vrši ukoliko postoje indicije koje ukazuju da se sadašnja vrijednost značajno razlikuje od procijenjene tržišne vrijednosti i od amortizovane vrijednosti zamjene istog sredstva na dan bilansa stanja.

Pozitivni učinak revalorizacije se priznaje u korist kapitala kao revalorizaciona rezerva.

Pozitivni učinak revalorizacije priznaje se kao prihod od ukidanja revalorizacionih rezervi istog sredstva do iznosa koji je jednak negativnom učinku revalorizacije, koji je prethodno priznat kao rashod (MRS-16, p-39).

Negativan učinak revalorizacije se priznaje kao rashod, odnosno na teret revalorizacionih rezervi do iznosa koji nije veći od ukupnih revalorizacionih rezervi za to isto sredstvo (MRS-16, p-40).

Aktiviranje osnovnih sredstava

Sva stalna sredstva u pribavljanju obavezno se evidentiraju preko računa sredstava u pripremi.

Osnovna sredstva u pripremi se aktiviraju kad je ulaganje završeno i sredstvo se može staviti u redovnu upotrebu.

Stalna sredstva se stavljaju u upotrebu komisijski.

Komisija, na osnovu kompletne dokumentacije, verifikuje nabavnu vrijednost sredstva, kategoriše sredstvo i određuje mu životni vijek.

Amortizacija

Nekretnine, postrojenja i oprema se amortizuju u toku njihovog korisnog vijeka upotrebe primjenom metode proporcionalnog otpisivanja, odnosno metodom jednakih godišnjih kvota u procijenjenom korisnom vijeku upotrebe za svaku stavku nekretnina, postrojenja i opreme (MRS-16, p-43 i 62).

Nekretnine, postrojenja i oprema nabavljena u toku izvještajnog perioda amortizuju se po isteku mjeseca u kome je počelo korišćenje istih.

Osnovicu za amortizaciju nekretnina, postrojenja i opreme čini revalorizovani iznos, odnosno nabavna vrijednost, u zavisnosti kako se sredstva naknadno mjere. Ukoliko je preostala vrijednost sredstva beznačajna ne uzima se u obzir prilikom utvrđivanja osnovice za amortizaciju (MRS-16, p-50 i 53).

Korisni vijek upotrebe nekretnina, postrojenja i opreme utvrđen je procjenom ovlaštenog procjenjivača.

Za novonabavljena sredstva i sredstva koja nisu obuhvaćena procjenom, procjenu korisnog vijeka upotrebe određuje komisija.

Ukoliko komisija iz stava 5. ovog člana, ne odredi korisni vijek upotrebe sredstva, procijenjeni korisni vijek upotrebe novonabavljenog sredstva izražava se godišnjom stopom amortizacije, propisanom pravilnikom ili drugim aktom kojim se priznaje amortizacija u poreske svrhe.

Korisni vijek upotrebe i metod amortizacije sredstava se periodično preispituju, o čemu odluku donosi direktor (MRS-16, p-57).

Procijenjeni životni vijek postrojenja će se periodično preispitivati u svjetlu promjenljive tehnologije i ekoloških i bezbjednosnih uslova.

Svaka nova procjena vrijednosti osnovnih sredstava, takođe uključuje ponovnu procjenu preostalog životnog vijeka sredstava.

Preispitivanje korisnog vijeka upotrebe obavezno se vrši za sredstva čija će iskazana vrijednost u cjelini biti amortizovana u narednoj poslovnoj godini, a čijim se iskorišćenjem ostvaruje ekonomska korist.

U knjigovodstvenom smislu, za datum nabavke se uzima prvi dan narednog mjeseca nakon stavljanja sredstva u upotrebu.

Datum otpisa je zadnji dan mjeseca u kojem je otpis nastao.

U slučaju izgrađenog sredstva ili prenosa sredstva iz grupe sredstava u pripremi u upotrebu, datum nabavke je dan kada je probni pogon završen i sredstvo službeno stavljeno u upotrebu.

Rashod i otuđenje imovine

Nekretnine, postrojenja i oprema prestaju da se iskazuju u bilansu stanja nakon otuđivanja ili kada je sredstvo trajno povučeno iz upotrebe i kada se od njegovog otuđenja ne očekuje nikakva buduća ekonomska korist (MRS-16, p-55 do 59).

Odluku o rashodovanju donosi direktor, na prijedlog komisije za rashodovanje.

Kada je sredstvo neupotrebljivo, osim kao otpadni materijal, ili treba da se otpiše zbog očiglednog razloga, a njegova vrijednost je nula, odluku o otpisu donosi direktor, a na prijedlog komisije za rashodovanje, pod uslovom da se uništenje sredstva vrši komisijski.

Inicijalna provjera obezvrijeđenja sredstava (test impariteta)

Inicijalnu provjeru obezvrijeđenja sredstava vrši ili organizuje Sektor za ekonomske-finansijske poslove, u skladu sa MRS 36.

Faktori koji mogu ukazati na potencijalno obezvrijeđenje jednog sredstva, uključuju:

- fizičko oštećenje ili zastarjelost sredstva ili grupe sredstava,
- značajan pad tržišne vrijednosti sredstava i
- značajnu negativnu promjenu upotrebljivosti sredstava iz bilo kog razloga.

Faktori koji ukazuju na moguće obezvrijeđenje suštinskih sredstava za poslovanje, pored navedenih, su slijedeći:

- konstantni gubici u poslovanju ili negativni gotovinski tokovi iz poslovnih aktivnosti, u periodu od tri uzastopne godine,
- značajna negativna promjena u konkurentskom ili regulatornom okruženju društva i
- značajna reorganizacija ili gubitak ključnih kadrova.

Analiza obezvrijeđenja se mora provesti i kada bilo koji drugi indikatori upućuju na zaključak da knjigovodstvena vrijednost sredstva možda nije u potpunosti nadoknadiva.

Inicijalna provjera obezvrijeđenja se vrši na slijedeći način:

- odrediti knjigovodstvenu vrijednost,
- odrediti upotrebnu vrijednost (neto sadašnja vrijednost nadoknadivog iznosa) na osnovu prognoze trogodišnjeg gotovinskog toka projektovanog na procijenjeni upotrebni vijek sredstva, ali ne više od 7 godina,
- uporediti knjigovodstvenu sa upotrebnom vrijednošću.

Priznavanje i mjerenje gubitka zbog obezvrijeđenja

Ako je iznos sredstva koji može da se povрати manji od iznosa po kojem je iskazano, iskazana vrijednost sredstva se umanjuje do iznosa koji se može povratiti (MRS-36, p-59).

Za sredstva koja se naknadno mjere po revalorizovanoj vrijednosti:

- gubitak od obezvrijeđivanja se priznaje na teret revalorizacionih rezervi do iznosa koji ne prelazi revalorizacione rezerve formirane za to sredstvo, a preostali iznos se priznaje kao rashod (MRS-36, p-60),
- svako umanj enje gubitka zbog obezvrijeđivanja smatra se povećanjem po osnovu revalorizacije, odnosno kao prihod u slučaju da je prethodno priznat gubitak zbog obezvrijeđivanja, priznat kao rashod (MRS-36,p-110 i 111).

Vitalni rezervni dijelovi i alat

Vitalni rezervni dijelovi i alati veće vrijednosti spadaju u osnovna postrojenja i opremu (MRS-16, p-8).

Rezervni dijelovi koji se koriste duže od jednog obračunskog perioda, evidentiraju se u sklopu osnovnog sredstva kojem pripadaju (MRS-16, p-8).

Odluku o vrstama i statusu vitalnih rezervnih dijelova donosi direktor, na prijedlog tehničkog sektora.

Vitalni rezervni dio će se amortizovati prema upotrebnom vijeku osnovnog sredstva za koje se veže ili prema upotrebnom vijeku samog rezervnog dijela.

Alati nabavljeni za posebne segmente postrojenja i opreme, kao obavezne stavke, su osnovna sredstva i amortizuju se za isti period kao što je i vijek trajanja postrojenja ili opreme za koju su nabavljeni.

Ostali alati se amortizuju u potpunosti od prvog dana narednog mjeseca kada su stavljeni u pogon.

Način otpisa je isti kao i za osnovna sredstva.

Investicione nekretnine

Investicionom nekretninom se smatra nekretnina koja se drži radi ostvarivanja zarada od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrijednosti imovine ili i jednog i drugog (MRS- 40, p-7).

Ako određena nekretnina obuhvata dio koji se drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja ili radi uvećanja vrijednosti kapitala, a drugi dio se drži za potrebe proizvodnje, snabdijevanja robom, pružanje usluga ili za potrebe administrativnog poslovanja, ta nekretnina se ne smatra investicionom nekretninom samo ukoliko društvo pretežan dio te nekretnine drži za potrebe proizvodnje, snabdijevanja robom, pružanja usluga ili za potrebe administrativnog poslovanja (MRS-40, p-8).

Investicione nekretnine društva su: zemljište, zgrade ili dio zgrade koji se drže radi ostvarivanja zarade od izdavanja nekretnina ili radi uvećanja vrijednosti nekretnine, a ne radi:

- upotrebe za proizvodnju, pružanje usluga ili za potrebe administrativnog poslovanja,
- prodaje u okviru redovnog poslovanja.

Investiciona nekretnina se početno mjeri po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja, koja obuhvata nabavnu cijenu i sve izdatke koji se mogu direktno pripisati (MRS-40, p- 17 i 18).

Naknadni izdatak na već priznatoj investicionoj nekretnini pripisuje se iskazanom iznosu te investicione nekretnine, ako je vjerovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi biti veći od prvobitno procijenjene stope prinosa te investicione nekretnine.

Svi ostali izdaci se priznaju kao rashod perioda.

Nakon početnog priznanja, investiciona nekretnina se mjeri po fer vrijednosti (MRS-40, p-32A i 33).

Prenos na investicionu nekretninu ili sa investicione nekretnine na nekretninu koja se koristi za proizvodnju, snabdijevanje robom ili zalihe, vrši se kada dođe do promjene namjene te nekretnine, što se dokazuje:

- započinjanjem korišćenja od strane vlasnika, kada se vrši prenos sa investicione nekretnine na nekretninu koju koristi vlasnik,
- početkom pripreme za prodaju, kada se vrši prenos sa investicione nekretnine na zalihe, prestankom korišćenja od strane vlasnika ili davanjem nekretnine drugom licu u zakup, kada se vrši - prenos sa zaliha na investicionu nekretninu,
- završetkom izgradnje ili dogradnje, kada se vrši prenos sa nekretnine u izgradnji na investicionu nekretninu (MRS-40, p-57).

Kada se vrši prenos sa investicione nekretnine na nekretninu koja se koristi za proizvodnju ili snabdijevanje robom, ne mijenja se iskazana vrijednost prenijete nekretnine, kao ni njena cijena koštanja (MRS-40, p-60).

Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza iz dobitka koji mogu da se povrate u narednim periodima po osnovu odbitnih privremenih razlika, neiskorišćenih poreskih odbitaka i kredita (MRS-12, p-13 i 24).

Odložena poreska sredstva su iznosi za koje će biti umanjen porez na dobit u budućim periodima, a posljedica su:

- odbitnih privremenih razlika,
- unaprijed priznatih poreskih gubitaka i
- unaprijed priznatih neiskorišćenih poreskih kredita.

Odloženo poresko sredstvo treba da se prizna za sve odbitne privremene razlike do iznosa u kojem se u budućem periodu očekuju dobit i oporeziva dobit, odnosno poreska obaveza na teret koje će prenijeto poresko sredstvo biti iskorišteno, osim ako odloženo poresko sredstvo proističe iz:

- negativnog goodwill-a, koji se tretira kao odloženi prihod u skladu sa MFSI-3,
- početnog priznavanja sredstava ili obaveze u transakcijama koje ne spadaju u poslovne kombinacije i u vrijeme dešavanja ne utiču na računovodstvenu niti oporezivu dobit.

Zalihe

Zalihe su sredstva koja se drže za prodaju u uobičajenom toku poslovanja, koja su u procesu proizvodnje, a namijenjene su prodaji ili se u obliku materijala ili pomoćnih sredstava troše u procesu proizvodnje ili prilikom pružanja usluga (MRS-2, p-6).

Zalihe obuhvataju:

- sirovine i materijal (osnovni i pomoćni),
- rezervne dijelove,
- alat i inventar koji se u cjelini otpisuje u momentu davanja na korišćenje sa vijekom upotrebe kraćim od godinu dana,
- nedovršenu proizvodnju i gotove proizvode,
- robu koja se drži radi prodaje i
- date avanse za zalihe (MRS-2, p-8).

Mjerenje zaliha

Zalihe se mjere po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja, odnosno neto prodajnoj vrijednosti ako je ona niža (MRS-2, p-9).

Materijal i rezervni dijelovi se vode po stvarnim cijenama.

Nabavna vrijednost obuhvata kupovnu cijenu, uvozne dažbine i druge poreze, koji se ne refundiraju, transportne, manipulativne i druge troškove koji se mogu direktno pripisati sticanju zaliha, umanjenu za trgovačke popuste, rabate i druge slične stavke koje se oduzimaju pri utvrđivanju troškova nabavke (MRS-2, p-10).

Neto prodajna vrijednost je procijenjena prodajna cijena u uobičajenom toku poslovanja, umanjena za procijenjene troškove dovršenja proizvodnje i procijenjene neophodne troškove prodaje (MRS-2, p-6).

Procjena neto prodajne vrijednosti, kao iznosa koji se može povratiti, vrši se na pojedinačnoj osnovi (MRS-2, p-28 i 29).

Iznos bilo koje ispravke vrijednosti zaliha do visine njihove neto prodajne vrijednosti, priznaje se kao rashod u periodu u kojem su ispravka vrijednosti ili otpis izvršeni (MRS-2, p-34).

Rukovodilac službe koja nabavlja i rukuje zalihama vrši procjenu neto prodajne vrijednosti zaliha, kao iznosa koji se može povratiti.

Obračun izlaza zaliha

Obračun izlaza (utroška) zaliha priznaje se po stvarnim cijenama - fifo metod.

Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi

Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda mjere se po cijeni koštanja, odnosno neto prodajnoj cijeni ako je niža (MRS-2, p-9).

Cijena koštanja zaliha iz stava 1. ovog člana obuhvata troškove koji se direktno odnose na jedinice proizvodnje i indirektni (fiksni i varijabilni) troškove koji nastaju pri prevođenju materijala u gotove proizvode.

U cijenu koštanja zaliha iz stava 1. ovog člana ne priznaju se rashodi nastali po osnovu:

- neuobičajeno velikog rasipanja materijala, radne snage ili drugih troškova,
- troškova skladištenja, osim ako nisu neophodni u proizvodnom procesu slijedeće faze,
- opštih troškova administracije koji ne doprinose dovođenju zaliha na sadašnje mjesto i u sadašnje stanje,
- troškova prodaje,
- troškova pozajmljivanja (MRS-2, p-16 i 17).

Popis zaliha

Vrijednost zaliha koja je iskazana u knjigama mora prikazivati vrijednost samo onih zaliha koje su fizički prisutne i čije se mjesto može odrediti.

Popis zaliha se obavlja najmanje jednom godišnje, 31. decembra svake godine, a može se početi i u toku poslovne godine, s tim da se stanje svodi na dan 31. decembra.

Sva odstupanja stvarne količine zaliha po stavkama u odnosu na knjigovodstveno stanje, trebaju se ispitati i, zajedno sa izvještajem o popisu, predložiti za usklađivanje za svaku stavku.

Manjak kao rashod tereti preduzeće ili odgovorno lice.

Za višak zaliha vršiče se procjena nabavne vrijednosti i odobravati u bilansu uspjeha.

Zastarjele zalihe

Zastarjele zalihe treba da budu uklonjene iz skladišta i ispravljaju se preko računa ispravke vrijednosti zaliha po cijenama po kojima se vode u knjigovodstvu.

Zastarjele zalihe se definišu kao zalihe za čijim postojanjem nema više potrebe.

Direktor sektora za komercijalne poslove je odgovoran da identifikuje zastarjele zalihe i da kontroliše odlaganje i prodaju zastarjelih zaliha.

Zastarjele zalihe (nekurentne zalihe) utvrđuju se najmanje jednom godišnje i to prilikom godišnjeg popisa.

Komisija za popis utvrđuje zastarjele zalihe i formira posebne liste.

Transfer učinka

Transferom cijenom se smatra cijena nastala u vezi sa transakcijama sredstvima ili stvaranjem obaveza između povezanih pravnih lica.

Cijena transakcije učinaka između povezanih lica utvrđuje se metodom uporedive tržišne cijene.

Prema metodi uporedive tržišne cijene, cijena u vezi sa izvršenom transakcijom sa sredstvima ili stvorenom obavezom, upoređuje se sa cijenom u tržišnim uslovima za istu ili sličnu transakciju.

Za utvrđivanje uporedive tržišne cijene koriste se dva načina:

- eksterno upoređivanje cijena i
- interno upoređivanje cijena.

Kod eksternog upoređivanja cijena transferne cijene se upoređuju sa tržišnim cijenama koje važe u transakcijama između nezavisnih strana.

Kod internog upoređivanja cijena, upoređuju se cijene između povezanih lica (transferne cijene) sa cijenama koje ta povezana lica koriste u transakcijama sa nezavisnim licima.

Finansijski instrumenti

Finansijski instrument je svaki ugovor na osnovu kojeg nastaje finansijsko sredstvo i finansijska obaveza društva ili instrument kapitala drugog društva.

Sredstvo se priznaje u bilansu stanja kada je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi priticati u društvo i kada sredstvo ima cijenu ili vrijednost koja se može pouzdano izmjeriti (Okvir, p-89).

Obaveza se priznaje u bilansu stanja kada je vjerovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi proisteći iz podmirenja sadašnjih obaveza i kada se iznos obaveze koja će se izmiriti, može pouzdano izmjeriti (Okvir, p-91).

Finansijsko sredstvo je svako sredstvo koje je gotovina, ugovorno pravo na primanje gotovine ili drugog finansijskog sredstva, ugovorno pravo na razmjenu finansijskih instrumenata sa drugim društvima pod potencijalno povoljnim uslovima i instrument kapitala drugog preduzeća.

Finansijska obaveza je svaka obaveza koja predstavlja ugovornu obavezu predaje gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom društvu i razmjena finansijskih instrumenata sa drugim društvima pod potencijalno nepovoljnim uslovima.

Instrument kapitala je svaki ugovor kojim se dokazuje preostali udio u imovini društva nakon odbitka svih njegovih obaveza (MRS-32, p-11).

Osnovna karakteristika finansijskog instrumenta je ugovorni odnos između dviju strana čije ispunjenje će uticati na priliv ili odliv gotovine ili razmjenu finansijskih instrumenata.

Osnovna podjela finansijskih instrumenata je na: finansijska sredstva, finansijske obaveze i vlasničke instrumente.

Primarni finansijski instrumenti su: novac i sredstva u banci, potraživanja, obaveze, vlasnički i dužnički vrijednosni papiri i krediti.

Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročni finansijski plasmani obuhvataju: učešće u kapitalu drugih pravnih lica, dugoročne kredite povezanim pravnim licima, dugoročne kredite u zemlji i inostranstvu, dugoročne hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća i ostale dugoročne plasmane.

Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja po osnovu prodaje, potraživanja iz specifičnih poslova i druga potraživanja.

Kratkoročni plasmani obuhvataju plasmane u povezana pravna lica, kredite, hartije od vrijednosti namijenjene prodaji i ostale kratkoročne plasmane.

Svaka razlika između iskazanog iznosa i naknadnog mjerenja finansijskih sredstava priznaje se kao dobitak ili gubitak u periodu u kojem nastaje (MRS-39, p-56).

Kratkoročni finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani, kao dio finansijskih sredstava, odmjeravaju se po fer vrijednosti, bez odbitaka za troškove transakcija koji mogu nastati pri prodaji ili drugom otuđenju (MRS-39, p-46).

Na kratkoročnim finansijskim plasmanima se evidentiraju i dijelovi dugoročnih kredita koji dopijevaju za naplatu do jedne godine od dana bilansa stanja.

Obezvrijeđivanje i nenaplativost finansijskih sredstava

Finansijsko sredstvo je obezvrijeđeno ako je iskazano u iznosu koji je iznad iznosa za koji je procijenjeno da se može povratiti.

Na dan svakog bilansa vrši se procjena objektivnih dokaza o vrijednosti sredstava ili grupe sredstava koja može da se povrati analizom očekivanih neto priliva gotovine (utvrđivanje fer vrijednosti) (MRS-39, p-58 i 63 do 70).

Obezvrijeđenost ili nenaplativost vrši se:

- pojedinačno, za sredstva koja su značajna,
- za grupu sličnih finansijskih sredstava koja nisu pojedinačno identifikovana kao obezvrijeđena (MRS-39, p-59).

Svaka razlika između iskazanog iznosa i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih tokova gotovine (iznosa koji se može povratiti), priznaje se kao gubitak (rashod), uz korišćenje računa ispravke vrijednosti (MRS-39, p-63 i 67).

Ukoliko se narednom periodu iznos gubitka zbog obezvrijeđivanja smanji i to smanjenje može da se poveže sa događajem koji je nastao poslije otpisa, vrši se ukidanje gubitka korekcijom računa ispravke vrijednosti i priznavanjem dobitka (MRS-39, p-65).

Ispravka potraživanja ne vrši se od lica kojima se istovremeno i duguje.

Direktan otpis vrši se samo po okončanju sudskog spora ili na osnovu odluke Upravnog odbora.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze obuhvataju dugoročne obaveze (prema povezanim pravnim licima, dugoročne kredite, obaveze po dugoročnim hartijama od vrijednosti i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne finansijske obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima, kratkoročne kredite i ostale kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja i iz specifičnih poslova i ostale obaveze.

Finansijske obaveze početno se mjere po fer vrijednost nadoknade koja je primljena, uvećanoj za troškove transakcije koji su direktno pripisivi akviziciji ili izdavanju finansijske obaveze (MRS-39, p-43).

Nakon početnog priznavanja, finansijske obaveze se mjere po amortizovanoj nabavnoj vrijednosti (MRS-39, p-47).

Amortizovana vrijednost je iznos po kojem je obaveza početno priznata, umanjena za otplate glavnice, uvećana za ukupnu amortizaciju svake razlike između početnog iznosa i iznosa dopijeca i umanjena za bilo koji otpis obezvrijeđivanja ili nenaplativosti.

Dugoročne obaveze

Dugoročna kreditna zaduženja su pasivne finansijske aktivnosti društva koje se preduzimaju s ciljem finansiranja izgradnje ili nabavke stalnih sredstava.

Odluku o dugoročnom kreditnom zaduženju donosi Upravni odbor.

Rezervisanja

Rezervisanje je obaveza koja je neizvjesna u pogledu roka i unosa.

Rezervisanje se priznaje kada:

- postoji sadašnja obaveza (zakonska ili izvedena) koja je rezultat prošlog događaja,
- se očekuje odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi,
- iznos obaveze može pouzdano da se procijeni (MRS-37, p-14).

Prošli događaj, koji dovodi do nastanka sadašnje obaveze je obavezujući događaj.

Da bi događaj bio obavezujući neophodno je da društvo nema drugu realnu alternativu nego da izmiri obavezu nastalu usljed ovog događaja (MRS-37, p-17).

Zakonska obaveza je obaveza koja proističe iz ugovora i drugih propisa kojima je utvrđen osnov, vrsta i predmet obaveze.

Izvedena obaveza je obaveza koja proizilazi iz poslovanja društva kada je:

- putem utvrđenog okvira prethodne prakse, objavljenih politika ili dovoljno preciznih tekućih izvještaja društvo nagovijestilo ostalim stranama da će prihvatiti određene obaveze i
- kao rezultat toga, stvorilo opravdano očekivanje kod dijela ostalih strana da će ispuniti te obaveze (MRS-37, p-10).

Kao rezervisanje se priznaju samo one obaveze koje nastaju iz prošlih događaja, a čije je postojanje nezavisno od budućih akcija društva, odnosno budućeg upravljanja poslovanjem (MRS-37, p-19).

Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke (MRS-37, p-63). Dugoročna rezervisanja prate se po vrstama.

Dugoročna rezervisanja društva obuhvataju dugoročna rezervisanja za troškove i rizike u skladu sa MRS-37 i vrednuju se putem procjene.

Dugoročna rezervisanja se odnose na:

- gubitke po osnovu sudskih sporova,
- beneficije za zaposlene.

Mjerenje rezervisanja

Mjerenje rezervisanja se vrši prema najboljoj procjeni izdatka koji je potreban za izmirenje sadašnje obaveze na dan bilansa stanja (MRS-37, p-36).

Rezervisanje po osnovu sudskih sporova priznaje se po osnovu procjene sektora za opšte poslove.

Priznavanje se vrši u iznosu razlike iskazane obaveze i procijenjene vrijednosti spora.

Rezervisanja se ispituju na dan svakog bilansa stanja, tako da odražavaju najbolju sadašnju procjenu.

Ako više nije vjerovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti potreban za namirenje obaveza, rezervisanje se ukida u korist prihoda (MRS-37, p-59).

Rezervisanje se koristi samo za pokriće izdataka za koje je rezervisanje prethodno priznato (MRS-37, p-61).

Kapital i rezerve

Kapital je vrijednost imovine društva umanjena za sve obaveze (Okvir, p-49). Kapital društva je:

- akcijski kapital,
- rezerve koje predstavljaju raspodjelu neraspoređene dobiti i
- revalorizacione rezerve.

Rezerve su akumulisana neraspoređena dobit.

Rezerve se formiraju bilo po osnovu zakona kao zakonske rezerve, bilo na osnovu statuta (statutarne rezerve).

Zakonske rezerve su realizovane rezerve koje se formiraju iz zadržane dobiti u skladu sa propisima.

Revalorizacione rezerve čine efekat promjena fer vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalnih ulaganja, učešća u kapitalu u stranoj valuti i drugih finansijskih instrumenata.

Realizacija revalorizacionog viška vrši se putem amortizacije vrijednosti sredstava na koji se revalorizacioni višak odnosi, u visini pripadajućeg dijela troška amortizacije koji je nastao zbog veće fer vrijednosti.

Kada se sredstvo proda ili rashoduje, preostali revalorizacioni višak se realizuje. Realizacija revalorizacionog viška vrši se direktno u korist zadržane dobiti.

Neraspoređena dobit

Ostvarena dobit do odluke Skupštine akcionara predstavlja neraspoređenu dobit. Poslovne promjene po osnovu neraspoređene dobiti su:

- prenos neto dobiti sa računa poslovnog rezultata na račun neraspoređene dobiti (nepokrivenog gubitka) izvještajnog perioda,
- formiranje zakonskih rezervi prenosom neraspoređene dobiti do iznosa propisanog zakonom,
- promjene revalorizacione rezerve zbog revalorizacije sredstava,
- prenos revalorizacionog viška na zadržanu dobit na osnovu realizacije revalorizacionog viška, zbog amortizacije, prodaje ili rashoda,
- transakcije zbog podešavanja početnih stanja u skladu sa MRS-8, za promjene računovodstvenih politika i procjena koje se podešavaju na računima kapitala i zadržane dobiti.

U bilansu stanja gubitak i dobitak ranijeg perioda prikazuju se u neto iznosu, a konkretno knjiženje pokrića gubitka se knjiži na osnovu zakona i odluke Skupštine akcionara.

Pokriće gubitka

Pokriće gubitka se ne vrši u godini u kojoj je gubitak nastao. Pokriće gubitka se vrši u skladu sa zakonom.

Neraspoređena dobit se ne može raspoređivati za druge namjene ako društvo iskaže nepokriveni gubitak.

Naknade zaposlenima

Naknade zaposlenima su svi vidovi koristi koje društvo daje zaposlenima na osnovu zakona, kolektivnih ugovora i ugovora o radu.

Naknada zaposlenima priznaje se kao rashod u toku obračunskog perioda kada je zaposleni radio i kao obaveza, po odbitku svakog iznosa koji je već isplaćen (MRS-19, p-10).

Kratkoročna primanja zaposlenih su primanja koja u potpunosti dospijevaju u periodu od dvanaest mjeseci nakon perioda u kojem je usluga izvršena (MS-19, p-8).

Pod kratkoročnim primanjima se podrazumijevaju i otpremnine koje se isplaćuju zaposlenim radnicima, ako društvo donese odluke da otpusti radnike prije uobičajenog datuma njihovog penzionisanja ili ako radnici dobrovoljno prihvate da su tehnološki višak u zamjenu za takvu vrstu naknade.

Porez na dobit priznaje se u skladu sa poreskim propisima.

Odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze iskazuju se u iznosima poreza na dobit koji mogu da se povrate ili koji treba da se plate u narednim periodima po osnovu oporezivih privremenih razlika, neiskorištenih poreskih gubitaka i kredita.

Odbitne privremene razlike proizilaze iz razlika u prihodima i rashodima koje poreski bilans ne priznaje u iznosima utvrđenim u bilansu uspjeha, u skladu sa MRS.

Prihodi

Prihod je bruto priliv ekonomskih koristi u toku obračunskog perioda u obliku priliva odnosno poboljšanja kvaliteta imovine ili smanjenja obaveza, koji dovodi do povećanja kapitala društva (Okvir, p-92).

Ostvareni prihod se priznaje imajući u vidu dva osnovna računovodstvena načela: načelo obazrivosti i obračunsko (akrualno) načelo.

Princip obazrivosti nalaže da konačno pretvaranje prihoda u gotovinu mora biti izvjesno.

Obračunsko načelo znači da prihodi moraju biti obračunati kad su stečeni i uključeni u period na koji se odnose.

Prihodi se u bilansnoj šemi klasifikuju kao poslovni prihodi, finansijski prihodi, prihodi od usklađivanja vrijednosti stalne imovine i ostali prihodi.

Prihodi od uobičajenih aktivnosti su prihodi od prodaje robe, proizvoda i usluga, prihodi od aktiviranja učinaka, prihodi od subvencija, regresa, kompenzacija i povraćaja dažbina po osnovu prodaje robe, proizvoda i usluga, kamate i zakupnine od korišćenja sredstava od strane drugih lica.

Odobreni trgovački popusti i količinski rabati sadržani u fakturi ne priznaju se kao prihod.

Naknadno odobreni popusti u cijeni priznaju se kao rashod.

Naplata unaprijed i primljeni avansi ne priznaju se kao prihod, odnosno priznaju se kao obaveza (MRS-18, p-19 i 24).

Poslovni prihodi

U poslovne prihode uključuju se prihodi od prodaje gotovih proizvoda, trgovačke robe i otpada gotovih proizvoda, kao i prihodi od usluga.

Svaka vrsta prihoda u bilansu uspjeha prikazuje se kao prihod od prodaje na domaćem tržištu ili izvoz ili prihod od povezanih pravnih lica.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata i pozitivne kursne razlike.

Ostali prihodi

Ostali prihodi nastaju kao rezultat posebnih okolnosti koje nisu redovna aktivnost preduzeća.

U ostale prihode spadaju dobiti od prodaje sredstava, u iznosu razlike knjigovodstvene vrijednosti i prodajne vrijednosti sredstava, prihodi ranijih godina, viškovi, te prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja i otpisa obaveza.

Dobici

Dobici predstavljaju stavke koje zadovoljavaju definiciju prihoda i mogu, ali i ne moraju, da proističu iz redovnih aktivnosti društva i prikazuju se kao posebna stavka u bilansu uspjeha.

Dobici uključuju dobitke proistekle iz prodaje nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, naplaćena otpisana potraživanja, dobitke od prodaje učešća i dugoročnih hartija od vrijednosti, materijala, viškovi, od smanjenja obaveza, od usklađivanja vrijednosti imovine i ostali nepomenuti prihodi.

Rashodi

Rashodi su smanjenje ekonomskih koristi u toku obračunskog perioda putem odliva odnosno utroška imovine ili nastanka obaveza koje imaju za rezultat smanjenje vrijednosti sredstava ili povećanje obaveza, a koje se mogu pouzdano izmjeriti (Okvir, p-94).

Rashodi obuhvataju troškove koji su proistekli iz uobičajenih aktivnosti i gubitke.

U finansijskom knjigovodstvu troškovi poslovanja se prikazuju kao izdaci koji su nastali radi stvaranja prihoda određenog izvještajnog perioda.

Troškovi poslovanja se klasifikuju kao:

- poslovni rashodi,
- finansijski rashodi,
- ostali rashodi,
- rashodi od usklađivanja vrijednosti stalne imovine.

Rashodi koji proističu iz redovnih aktivnosti uključuju troškove prodatih proizvoda i robe, troškove materijala, troškove bruto zarada i ostalih ličnih primanja zaposlenih, troškove proizvodnih usluga, amortizacije i druge troškove (rezervisanja, nematerijalne troškove, poreze i doprinose koji ne zavise od rezultata, ostale naknade).

Troškovi poslovanja

Troškovi poslovanja su:

- materijalni troškovi: direktni i indirektni troškovi materijala i energije (energenata, materijala izrade, režijskog materijala, naknada za vršenje djelatnosti, troškovi popravke i redovnog održavanja osnovnih sredstava, troškovi planskog remonta, troškovi amortizacije osnovnih sredstava, alata i inventara, troškovi otpisa zaliha materijala, inventara i rezervnih dijelova),
- troškovi radne snage (zarade i naknade zaposlenih, troškovi radnika po ugovoru, doprinosi i porezi na zarade),
- nematerijalni troškovi (reklama i propaganda, osiguranje, bankarske provizije, otpis sumnjivih i spornih potraživanja, naknade članovima upravnog odbora, itd.) i ostali proizvodni troškovi.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi su rashodi za obračunate kamate na kredite, negativne kursne razlike, otpisi dugoročnih finansijskih plasmana, gubici po osnovu promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine, te gubici iz poslova sa inostranstvom.

U finansijske prihode odnosno rashode ne priznaju se efekti promjena deviznih kurseva na ulaganja u inostranstvu, koja se vode u stranoj valuti.

Efekti ovih promjena se odražavaju na računima kapitala, kao povećanje ili smanjenje interesa u zavisnom preduzeću u inostranstvu.

Ostali rashodi

Neposlovni rashodi su rashodi za izdatke koji su nastali tokom obračunskog perioda, uključujući manjkove stalnih i obrtnih sredstava, troškove sporova, rashode ranijih godina, otpise nekurentnih zaliha i druge rashode koji se ne mogu smatrati rashodom za vršenje redovnog poslovanja.

Ostali rashodi su izdaci koji se pojavljuju kao posljedica događaja koji su po svojoj prirodi izvan uobičajenih aktivnosti preduzeća i koji se ne događaju često ili redovno.

Posebna kategorija u okviru ovih rashoda su ispravka vrijednosti i otpis sumnjivih i spornih potraživanja.

U troškove obračunskog perioda uključuju se: iznos otpisanih sumnjivih i spornih potraživanja i iznos promjena na računu ispravke vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja.

Gubici

Gubici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju rashoda i mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti i kao takvi priznaju se kao posebna stavka u bilansu uspjeha.

Gubici uključuju gubitke proistekle iz prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubitke od prodaje učešća i dugoročnih hartija od vrijednosti, materijala, manjkove, rashode po osnovu direktnih otpisa potraživanja, rashode po osnovu obezvrijeđivanja imovine i ostale nepomenute rashode.

Dodjeljivanja i pomoći

Eventualna dodjeljivanja i pomoći po osnovu sredstava, priznaju se u bilansu stanja kao razgraničeni (odloženi) prihod (MRS-20, p-24).

Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja su kamate i drugi troškovi koji nastaju u vezi sa pozajmljivanjem finansijskih sredstava.

Troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod u periodu u kome su nastali, osim troškova pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati nabavci, izgradnji ili izradi sredstava koja se osposobljavaju za upotrebu, koji se uključuju u nabavnu vrijednost ili cijenu koštanja tih sredstava (MRS-23, p-10 i 11).

Učinci promjena kursa stranih valuta

Monetarne stavke (gotovina, potraživanja i obaveze) i nemonetarne stavke (nekretnine, postrojenja i oprema i zalihe) nabavljene u stranoj valuti, priznaju se po srednjem kursu na dan nastanka transakcija.

Izveštaj o tokovima gotovine

Izveštavanje o tokovima gotovine iz poslovnih aktivnosti, aktivnosti finansiranja i investiranja, vrši se primjenom direktnog metoda, pri čemu se objelodanjuju glavne stavke bruto priliva gotovine i bruto odliva gotovine.

Pod tokovima gotovine podrazumijevaju se naplate i isplate u gotovini i gotovinskim ekvivalentima preko blagajne, tekućih računa i deviznih računa, uključujući kompenzacije, cesije i asignacije, sprovedene preko tih računa.

Prenos gotovine između tekućih računa u okviru društva ne smatra se tokom gotovine.

Periodično finansijsko izvještavanje

Za periode od 1. januara do 30. juna, sastavljaju se šestomjesečni finansijski izvještaji. Periodični finansijski izvještaji sadrže pozicije u obrascima Bilansa stanja (Izvještaj o finansijskom položaju), Bilansa uspjeha (Izvještaj o ukupnom rezultatu), Bilans tokova gotovine (Izvještaj o tokovima gotovine) i Izvještaj o promjenama na kapitalu i napomene uz finansijske izvještaje.

Događaji poslije datuma bilansa stanja

Događaji poslije datuma bilansa stanja su poslovni događaji nastali između 31.12. izvještajne godine i datuma odobrenja za izdavanje finansijskih izvještaja za tu godinu (MRS-10, p-2).

Za efekte poslovnih događaja koji nastaju nakon datuma bilansa stanja i koji pružaju dokaz o stanjima koja su postojala na dan bilansa stanja, vrši se korekcija prethodno priznatih iznosa u finansijskim izvještajima (MRS-10, p-8 i 19).

Greške iz prethodnog perioda

Greške iz prethodnog perioda su izostavljeni ili pogrešno iskazani podaci iz finansijskih izvještaja za jedan ili više perioda, koji proizilaze iz neupotrebljavanja ili pogrešne upotrebe pouzdanih informacija koje su bile dostupne kada su finansijski izvještaji za date periode bili odobreni za izdavanje i za koje se moglo razumno očekivati da budu dobijene i uzete u obzir pri sastavljanju i prezentaciji tih finansijskih izvještaja (MRS-8, p-5).

Greške mogu nastati kao posljedica matematičkih grešaka, grešaka u primjeni računovodstvenih politika, pogrešnim tumačenjem činjenica ili previdom.

Za iznos ispravke materijalno značajne greške i kumulativno materijalno beznačajnih grešaka iz prethodnih perioda, vrši se korekcija početnog stanja neraspoređene dobiti ili gubitka iz ranijih godina (MRS-8, p-46).

U slučaju iz stava 3. ovog člana u finansijskim izvještajima tekuće godine prepravljeno se daju uporedne informacije iz prethodnih perioda izvještavanja (MRS-8, p-42).

Promjena računovodstvene politike

U slučaju neusaglašenosti odredaba ovog Pravilnika sa propisom koji reguliše određenu oblast ili sa računovodstvenim standardima, vrši se promjena računovodstvene politike.

Promjena računovodstvene politike vrši se i ako bi ta promjena dovela do primjerenije prezentacije događaja i transakcija u finansijskim izvještajima (MRS-8, p-14).

Promjena računovodstvene politike primjenjuje se retroaktivno, osim u slučaju da se iznos korekcije ne može razumno utvrditi.

U tom slučaju promjena računovodstvene politike primjenjuje se prospektivno.

Promjena računovodstvene politike se vrši retrospektivno, odnosno kao da je oduvijek bila u primjeni.

Svaka korekcija koja iz tog proizilazi iskazuje se kao korekcija neraspoređene dobiti (ili nepokrivnog gubitka) na početku perioda (MRS-8, p-26).

Promjena računovodstvene politike vrši se na način i po postupku predviđenim za donošenje ovog Pravilnika.

Promjena računovodstvene procjene

Računovodstvena procjena je način vrednovanja sredstava i obaveza kada se one ne mogu egzaktno utvrditi.

Učinak promjena računovodstvene procjene priznaje se u određivanju neto dobitka ili gubitka u:

- periodu promjene, ako promjena utiče samo na taj period (ispravka potraživanja) i
- periodu promjene i budućim periodima, ako promjena utiče na oba perioda (MRS-8, p-36).

Učinak promjene računovodstvene procjene iskazuje se u okviru iste vrste aktivnosti u bilansu uspjeha u okviru koje je prethodno bio iskazan (MRS-8, p-38).

4. NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

4.1. Nekretnine, postrojenja i oprema

u KM

Opis	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Investicione nekretnine	Ukupno
Nabavna vrijednost:					
Stanje na početku godine	2.809.220	14.631.520	21.634.616	14.775	39.090.131
Povećanja:	0	11.993	376.766	0	388.759
Nove nabavke	0	11.993	376.766	0	388.759
Procjena i revalorizacija	0	0	0	0	0
Smanjenja:	0	0	464.661	0	464.661
Rashod, prodaja i drugo	0	0	464.661	0	464.661
Stanje na kraju godine	2.809.220	14.643.513	21.546.721	14.775	39.014.229
Kumulirana ispravka vrijednosti:					
Stanje na početku godine	0	9.336.443	20.069.655	0	29.406.098
Povećanja:	0	256.368	696.268	0	952.636
Amortizacija	0	256.368	696.268	0	952.636
Procjena/obezvređenje	0	0	0	0	0
Smanjenja:	0	0	432.595	0	432.595
Kumulirana ispravka u otuđenju	0	0	432.595	0	432.595
Stanje na kraju godine	0	9.592.811	20.333.328	0	29.926.139
Neto sadašnja vrijednost:					
31.12.2020. godine	2.809.220	5.050.702	1.213.393	14.775	9.088.090
Neto sadašnja vrijednost:					
31.12.2019. godine	2.809.220	5.295.077	1.564.961	14.775	9.684.033

Povećanje vrijednosti građevinskih objekata se odnosi na ulaganje u skladište gotovih proizvoda (9.992 KM) i ulaganja u pogon 5 (2.000 KM).

Povećanje vrijednosti opreme se odnosi na nabavku opreme za obavljanje poslovne djelatnosti Društva.

Smanjenje vrijednosti opreme se odnosi na prodaju iste (457.010 KM) i otpis (7.651 KM).

Investicione nekretnine se odnose na garažu u Banjoj Luci.

Društvo iznajmljuje značajan dio nekretnina koje su iskazane na poziciji građevinskih objekata i čija je sadašnja vrijednost na 31.12.2020. godine 1.184.172 KM (1.005.009 KM nekretnine u Romanovcima i 179.164 KM – skladište gotovih proizvoda), te dio upravne zgrade Društva u Gradiški (sadašnja vrijednost upravne zgrade je 332.421 KM). Navedene nekretnine je u skladu sa zahtjevima MRS 40 – *Investicione nekretnine* trebalo iskazati na poziciji investicionih nekretnina i izvršiti njihovo naknadno vrednovanje u skladu sa zahtjevima navedenog standarda i usvojenih računovodstvenih politika.

Društvo je računovodstvenim politikama definisalo da se naknadno vrednovanje investicionih nekretnina vrši po fer vrijednosti, odnosno potrebno je vršiti njihovu procjenu na kraju svakog izvještajnog perioda u skladu sa MRS 40 – *Investicione nekretnine*, ali nije izvršilo procjenu istih na datum bilansa. Revizorskim postupcima se nismo mogli uvjeriti u fer vrijednost investicionih nekretnina iskazanih na 31.12.2020. godine.

Društvo je značajan dio nepokretne imovine založilo po osnovu kredita (veza napomena broj 4.9).

4.2. Nematerijalna ulaganja

u KM

Opis	Ostala nematerijalna ulaganja	Ukupno
Nabavna vrijednost:		
Stanje na početku godine	270.367	270.367
Povećanja:	13.523	13.523
Nove nabavke	13.523	13.523
Procjena i revalorizacija	0	0
Smanjenja:	0	0
Rashod, prodaja i drugo	0	0
Stanje na kraju godine	283.889	283.889
Kumulirana ispravka vrijednosti:		
Stanje na početku godine	217.705	217.705
Povećanja:	55.538	55.538
Amortizacija	55.538	55.538
Procjena i revalorizacija	0	0
Smanjenja:	0	0
Kumulirana ispravka u otuđenju	0	0
Stanje na kraju godine	273.243	273.243
Neto sadašnja vrijednost:		
31.12.2020. godine	10.646	10.646
Neto sadašnja vrijednost:		
31.12.2019. godine	52.661	52.661

Ostala nematerijalna ulaganja i nabavke istih u toku godine se odnose na programe za praćenje poslovne djelatnosti Društva.

4.3. Ulaganja u nekretnine, postrojenja i opremu

Opis	Nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine u pripremi i avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i investicione nekretnine	Ukupno
BRUTO VRIJEDNOST		
Vrijednost na početku godine	220.471	220.471
Povećanje	388.758	388.758
Smanjenje	388.758	388.758
Vrijednost na kraju godine	220.471	220.471
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI		
Vrijednost na početku godine	0	0
Povećanje	0	0
Smanjenje	0	0
Vrijednost na kraju godine	0	0
NETO VRIJEDNOST		
31.12.2020. godine	220.471	220.471
31.12.2019. godine	220.471	220.471

Oprema u pripremi se odnosi na opremu nabavljenu tokom 2019. godine koja nije stavljena u upotrebu. Na dan bilansa Društvo nije analiziralo vrijednost navedene opreme u cilju utvrđivanja potencijalnog obezvređenja u skladu sa MRS 36 – *Umanjenje vrijednosti imovine*.

4.4. Zalihe, dati avansi i stalna sredstva klasifikovana kao sredstva namijenjena za prodaju

u KM

Opis	31.12.2020. godine	31.12.2019. godine
1. Obračun nabavke zaliha materijala, rezervnih dijelova, alata i inventara	9.722	33.148
2. Materijal za izradu učinaka u skladištu	2.026.914	1.984.292
3. Alat, inventar i HTZ oprema u upotrebi	307.682	310.254
4. Nedovršena proizvodnja	699.283	1.036.171
5. Gotovi proizvodi	754.050	963.623
6. Roba u skladištu	1.117	1.154
7. Roba u maloprodajnim objektima	100	210
8. Zalihe, bruto - ukupno (1 do 7)	3.798.868	4.328.852
9. Ispravka vrijednosti zaliha	307.682	310.254
I Zalihe, neto (8-9)	3.491.186	4.018.597
1. Dati avansi za zalihe i usluge ostalim pravnim licima	3.084	10.688
II Dati avansi - ukupno	3.084	10.688

Društvo vodi zalihe materijala, nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda po nabavnim cijenama, a utroške materijala po stvarnim cijenama primjenom FIFO metode.

4.5. Kratkoročna potraživanja i plasmani

u KM

Opis	Kupci - povezana pravna lica	Kupci iz Republike Srpske	Kupci u inostranstvu	Sumnjiva i sporna potraživanja	Druga potraživanja	Ukupno
Bruto stanje na početku godine	235.097	5.982	169.943	276.072	390.409	1.077.503
Bruto stanje na kraju godine	89.466	22.709	347.942	266.812	233.548	960.477
Ispravka vrijednosti na početku godine	0	0	0	276.072	3.255	279.327
Ispravka vrijednosti na kraju godine	0	0	119.926	266.812	3.105	389.843
NETO STANJE						0
31.12.2020. godine	89.466	22.709	228.016	0	230.443	570.634
31.12.2019. godine	235.097	5.982	169.943	0	387.155	798.177

Potraživanja od kupaca povezanih pravnih lica na dan 31.12.2020. godine

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	SO.TE.S. Srl	53.042
2.	Steel Mehanika d.o.o. Derventa	36.424
Ukupno		89.466

Potraživanja od kupaca iz Republike Srpske na dan 31.12.2020. godine se u najvećem iznosu odnose na potraživanje od Dodlek-Agro BH d.o.o. (12.164 KM).

Potraživanja od kupaca iz inostranstva na dan 31.12.2020. godine

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Comipont S.p.A	128.959
2.	MAFI SRL	60.865
3.	MH Italia	37.971
4.	Ostali kupci	221
Ukupno		228.016

Druge potraživanja se odnose na potraživanja za PDV 216.734 KM), potraživanja za više plaćene poreze i doprinose (4.659 KM) i ostala potraživanja (9.050 KM).

4.6. Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Opis	u KM	
	31.12.2020. godine	31.12.2019. godine
1. Poslovni račun - domaća valuta	442.203	59.690
2. Poslovni račun - strana valuta	107.818	9.076
3. Blagajna - domaća valuta	748	681
Gotovinski ekvivalenti i gotovina - ukupno (1 do 3)	550.768	69.448

Pregled stanja na poslovnim računima u domaćoj valuti na dan 31.12.2020. godine

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	UniCredit bank a.d. Banja Luka	403.579
2.	Addiko bank a.d. Banja Luka	37.645
3.	NLB Banka a.d. Banja Luka	844
4.	Raiffeisen bank d.d. Sarajevo	136
Ukupno		442.203

4.7. Aktivna vremenska razgraničenja

Opis	u KM	
	31.12.2020. godine	31.12.2019. godine
1. Ostala aktivna vremenska razgraničenja	0	137
Aktivna vremenska razgraničenja - ukupno	0	137

4.8. Struktura kapitala

Opis	u KM	
	31.12.2020. godine	31.12.2019. godine
1. Akcijski kapital - obične akcije	857.645	857.645
I Osnovni i ostali kapital	857.645	857.645
1. Zakonske rezerve	85.765	0
II Rezerve	85.765	0
1. Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije stalnih sredstava bez dugoročnih finansijskih plasmana	3.117.689	3.744.602
III Revalorizacione rezerve i nerealizovani dobitci i gubici	3.117.689	3.744.602
1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	1.883.825	0
2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	542.832	1.969.590
IV Neraspoređeni dobitak (1 do 2)	2.426.657	1.969.590
KAPITAL (I do IV)	6.487.756	6.571.837

Prema pregledu sa internet prezentacije Centralnog registra hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka (www.crhovrs.org) struktura akcionara na 31.12.2020. godine je sljedeća:

R/b	Opis	% učešća
1.	SO.TE.S. S.R.L.	29,65
2.	Tesoro Savino	29,57
3.	PREF a.d. Banja Luka	7,45
4.	Pajić Goran	5,71
5.	Fond za restituciju Republike Srpske a.d. Banja Luka	3,79
6.	DUIF Management Solutions - OAIF BORS Invest fond	2,38
7.	DUIF Management Solutions - OAIF VIB fond	1,49
8.	ZIF Naprijed d.d. Sarajevo	1,08
9.	Posavec Dubravko	0,82
10.	Ostali	18,05
Ukupno		100,00

4.9. Dugoročne obaveze

u KM

Opis	31.12.2020. godine	31.12.2019. godine
1. Dugoročni krediti u zemlji	0	922.862
2. Ostale dugoročne obaveze	0	23.894
I Dugoročne obaveze - ukupno (1 do 2)	0	946.756

4.10. Odložene poreske obaveze

u KM

Opis	31.12.2020. godine	31.12.2019. godine
Odložene poreske obaveze	52.042	132.315

4.11. Dugoročna rezervisanja

u KM

Opis	31.12.2020. godine	31.12.2019. godine
1. Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih	64.930	79.388
Dugoročna rezervisanja – ukupno	64.930	79.388

Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih se odnose na rezervisanja u skladu sa MRS 19 – *Primanja zaposlenih*.

4.12. Obaveze iz poslovanja, druge obaveze i tekuće obaveze za porez na dobit

Opis	u KM	
	31.12.2020. godine	31.12.2019. godine
1. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	69	9.653
2. Dobavljači - povezana pravna lica	488.419	640.981
3. Dobavljači iz Republike Srpske	668.388	405.077
4. Dobavljači iz Federacije BiH	7.587	88.219
5. Dobavljači iz Brčko Distrikta BiH	0	1.958
6. Dobavljači u inostranstvu	4.864.098	4.730.282
I Obaveze iz poslovanja - ukupno (1 do 6)	6.028.560	5.876.170
1. Obaveze za neto zarade i naknade zarada	79.519	99.761
2. Obaveze za poreze na zarade i naknade zarada	2.895	4.400
3. Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada, osim zarada koje se refundiraju	35.430	51.692
II Obaveze za zarade i naknade zarada - ukupno (1 do 3)	117.844	155.852
1. Obaveze po osnovu kamata i rashoda finansiranja	0	75.755
2. Obaveze prema zaposlenima	11.599	14.803
3. Obaveze prema članovima Upravnog odbora	2.100	1.800
4. Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovoru	0	1.058
5. Ostale obaveze	1.870	4.605
III Druge obaveze (1 do 5)	15.570	98.021
1. Porez na dodatu vrijednost po izdatim fakturama	9.975	37.708
IV Obaveze za porez na dodatu vrijednost	9.975	37.708
1. Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke na teret troškova	50.257	54.104
2. Obaveze za doprinose koje terete troškove	42.499	26.157
3. Obaveze za porez na dodatu vrijednost plaćen pri uvozu	3.699	0
4. Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	4.972	2.370
V Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine (1 do 4)	101.427	82.632
Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze - ukupno (I do V)	6.273.375	6.250.384
Tekuće obaveze za porez na dobit i porez po odbitku	22.201	0

Obaveze prema dobavljačima povezanim pravnim licima na dan 31.12.2020. godine

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Steel mehanika d.o.o. Derventa	228.903
2.	SO.TE.S. Srl	200.841
3.	V.E.T.E.G. srl	58.675
Ukupno		488.419

Obaveze prema dobavljačima iz Republike Srpske na dan 31.12.2020. godine

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Fabrika za pocinčavanje Srebrenica	180.674
2.	Tadić comerce d.o.o.	109.455
3.	MP Gama d.o.o.	84.666
4.	SJAJ MM SP	64.933
5.	TGT a.d. Tehnogas	55.394
6.	MH "Elektroprivreda R.S MP a.d. Trebinje	28.809
7.	Ostali dobavljači	144.457
Ukupno		668.388

Obaveze prema dobavljačima iz inostranstva na dan 31.12.2020. godine

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Ferro - met s.p.a.	4.678.810
2.	ArcelorMittal CLN	94.948
3.	Sirca S.p.a.	43.021
4.	Commerciale Siderurgica Bresciana S.p.a.	26.197
5.	Olivini Carlo & Stefano s.n.c.	20.265
6.	Ostali dobavljači	956
Ukupno		4.864.098

Obaveza prema dobavljaču Ferro - met s.p.a. Italija se odnosi na obavezu po početnom stanju. Prema obrazloženju ovlaštenog licu navedene obaveze nisu usaglašene jer je navedeno pravno lice u stečaju/likvidaciji. Revizorskim postupcima se nismo u dovoljnoj mjeri mogli uvjeriti u navedene obaveze.

Obaveze za neto zarade i naknade zarada se odnosi na obavezu za decembar 2020. godine.

Obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada se odnosi na obavezu za decembar 2020. godine.

4.13. *Kratkoročne finansijske obaveze, tekući dio dugoročnih finansijskih obaveza i kratkoročne obaveze klasifikovane u grupu sa sredstvima namijenjenim za prodaju ili otuđenje*

Opis	u KM	
	31.12.2020. godine	31.12.2019. godine
I. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	0	28.754
I Kratkoročne finansijske obaveze – ukupno	0	28.754
I. Dio dugoročnih kredita koji dospijeva za plaćanje do jedne godine	1.034.574	844.779
II Tekući dio dugoročnih finansijskih obaveza	1.034.574	844.779

Dio dugoročnih kredita koji dospijeva za plaćanje do jedne godine se odnose na obavezu prema:

- Addiko bank a.d. Banja Luka (394.736 KM) po osnovu ugovora o dugoročnom kreditu broj AA17101CSKMF od 25.04.2017. godine i aneksa broj 1 od 15.04.2020. godine na period od 01.12.2021. godine i fiksnom kamatnom stopom od 5,50%. Obezbjedenje po navedenom kreditu su mjenice i nalozi Društva, zaklog na dijelu opreme Društva i hipoteka na dijelu nekretnina Društva i polisa osiguranja založene imovine vinkulirana u korist banke.

- NLB banci a.d. Banja Luka (310.813 KM) po osnovu ugovora o restrukturiranju kredita broj 02-01-5896-2/17 od 05.05.2017. godine i aneksom ugovora broj 1/2020 od 30.06.2020. godine na period do 31.12.2021. godine i kamatnom stopom od 5,50%. Obezbjedenje po navedenom kreditu su mjenice i nalozi Društva i hipoteka na nekretninama Društva.

- Raiffeisen bank d.d. Sarajevo (324.622 KM) po osnovu ugovora o kreditu broj 04450/2017 od 08.06.2017. godine na period do 05.12.2021. godine, aneksom broj 1 od 07.05.2020. godine i kamatnom stopom od 5,50%. Obezbjedenje po navedenom kreditu su mjenice i nalozi Društva i hipoteka na nekretninama Društva.

- Raiffeisen bank d.d. Sarajevo (4.403 KM).

4.14. Poslovni prihodi

u KM

Opis	31.12.2020. godine	31.12.2019. godine
1. Prihodi od prodaje robe povezanim pravnim licima	580.673	6.415.999
2. Prihodi od prodaje robe u Republici Srpskoj	2.740	13.725
3. Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	32.957	348.583
I Prihod od prodaje robe - ukupno (1 do 3)	616.370	6.778.307
1. Prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim licima	198.126	1.864.825
2. Prihodi od prodaje učinaka u Republici Srpskoj	2.328.802	1.686.538
3. Prihodi od prodaje učinaka u Federaciji BiH	0	178.449
4. Prihodi od prodaje učinaka na inostranom tržištu	14.915.065	16.489.831
II Prihodi od prodaje učinaka - ukupno (1 do 4)	17.441.993	20.219.643
III Prihodi od prodaje - ukupno (I+II)	18.058.362	26.997.950
1. Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	0	60.301
2. Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	546.460	0
IV Promjena vrijednosti zaliha učinaka - ukupno (1-2)	(546.460)	60.301
1. Prihodi od zakupnina	246.325	197.979
2. Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja	30.952	0
V Drugi poslovni prihodi - ukupno (1 do 2)	277.278	197.979
VI Poslovni prihodi - ukupno (I do V)	17.789.180	27.256.230

Prihodi od prodaje robe povezanim pravnim licima se odnose na prihode od prodaje robe povezanim licima u zemlji (457.612 KM) i povezanim licima u inostranstvu (123.061 KM).

Prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim licima se odnose na prihode od prodaje učinaka povezanim licima u zemlji (117.913 KM) i povezanim licima u inostranstvu (80.213 KM).

4.15. Ostali poslovni prihodi i prihodi od pridruženih preduzeća

u KM

Opis	31.12.2020. godine	31.12.2019. godine
1. Dobici po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	14.500	209.450
2. Viškovi, izuzimajući viškove zaliha učinaka	97	3.123
3. Naplaćena otpisana potraživanja	40.708	0
4. Prihodi od smanjenja obaveza, ukidanja neiskorišćenih dugoročnih rezervisanja i ostali nepomenuti prihodi	59.101	178.450
I Ostali prihodi - ukupno (1 do 4)	114.406	391.023
II Ostali poslovni prihodi - ukupno	114.406	391.023
1. Prihodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina	604	0
Prihodi po osnovu primjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	604	0

Prihodi od smanjenja obaveza, ukidanja neiskorišćenih dugoročnih rezervisanja i ostali nepomenuti prihodi se odnose na prihode od otpisa obaveza (5.833 KM), prihode od ukidanja rezervisanja za primanja zaposlenih u skladu sa MRS 19 – *Primanja zaposlenih* (16.107 KM), prihode od refundacije bolovanja (14.930 KM) i ostale prihode (22.231 KM).

4.16. Finansijski prihodi

Opis	u KM	
	31.12.2020. godine	31.12.2019. godine
1. Prihodi od kamata	1.526	11
I Finansijski prihodi - ukupno	1.526	11

4.17. Poslovni rashodi

Opis	u KM	
	31.12.2020. godine	31.12.2019. godine
1. Nabavna vrijednost prodane robe	614.828	6.777.131
I Nabavna vrijednost robe – ukupno	614.828	6.777.131
1. Troškovi materijala za izradu	12.960.611	14.804.931
2. Troškovi ostalog (režijskog) materijala	140.677	162.355
3. Troškovi goriva i energije	331.574	395.366
II Troškovi materijala - ukupno (1 do 3)	13.432.861	15.362.652
III Troškovi bruto zarada i naknada zarada	1.564.191	1.927.615
IV Troškovi bruto naknada članovima Upravnog odbora	29.791	0
V Ostali lični rashodi	211.165	231.958
1. Troškovi usluga na izradi učinaka	389	15.450
2. Troškovi transportnih usluga	522.710	200.024
3. Troškovi usluga održavanja	13.999	26.509
4. Troškovi zakupa	14.896	8.968
5. Troškovi ostalih usluga	36.214	54.067
VI Troškovi proizvodnih usluga - ukupno (1 do 5)	588.208	305.018
VII Troškovi amortizacije	1.008.174	1.021.562
VIII Troškovi rezervisanja	1.650	10.359
1. Troškovi neproizvodnih usluga	180.144	325.213
2. Troškovi reprezentacije	7.551	5.149
3. Troškovi premije osiguranja	11.064	12.452
4. Troškovi platnog prometa	25.078	8.855
5. Troškovi članarina	16.375	12.764
6. Troškovi poreza	78.510	95.685
7. Troškovi doprinosa	2.905	1.882
8. Ostali nematerijalni troškovi	3.863	5.666
IX Nematerijalni troškovi - ukupno (1 do 8)	325.489	467.667
X Poslovni rashodi - ukupno (I do IX)	17.776.357	26.103.962

Troškovi goriva i energije

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Električna energija	219.121
2.	Gorivo	76.378
3.	Voda	24.390
4.	Maziva	10.826
5.	Ostalo	859
Ukupno		331.574

Ostali lični rashodi

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Prevoz zaposlenih	89.907
2.	Otpremnine za tehnološki višak	49.879
3.	Topli obrok	46.214
4.	Otpremnine za odlazak u penziju	16.107
5.	Ostalo	9.058
Ukupno		211.165

Troškovi transportnih usluga se u najvećem iznosu odnose na troškove otpreme gotovih proizvoda kupcima (507.590 KM).

Troškovi neproizvodnih usluga

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Konsultantske usluge	58.675
2.	Fizičko obezbjeđenje	56.294
3.	Ugovori o privremenim i povremenim poslovima	13.985
4.	Usluge na računarskim programima	13.985
5.	Ostali troškovi	39.745
Ukupno		80.144

4.18. Ostali poslovni rashodi i gubici od obezvređenja stalne materijalne imovine

Opis	u KM	
	31.12.2020. godine	31.12.2019. godine
1. Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	32.067	198.244
2. Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	139.371	18.627
3. Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe i ostali rashodi	11.730	11.084
I Ostali rashodi - ukupno (1 do 3)	183.168	227.955
II Ostali poslovni rashodi - ukupno	183.168	227.955
Rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina	9.420	0
Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz prethodnih godina	9.420	0

4.19. Finansijski rashodi

Opis	u KM	
	31.12.2020. godine	31.12.2019. godine
1. Rashodi kamata	81.567	171.867
2. Negativne kursne razlike	0	234
Finansijski rashodi - ukupno (1 do 2)	81.567	172.101

Rashodi kamata se odnose na rashode kamata po kreditima (68.162 KM, veza napomena broj 4.13), kamate za neblagovremeno plaćene javne prihode (13.194 KM) i ostale kamate (211 KM).

4.20. Sudski sporovi

Prema pregledu sudskih sporova dostavljenih od strane Društva na 31.12.2020. godine u toku su 2 sudska spora koje Društvo vodi protiv svojih dužnika zbog naplate potraživanja, ukupne vrijednosti 265.685 KM, dok se protiv Društva ne vode sudski sporovi.

4.21. POVEZANA LICA I POTENCIJALNE OBAVEZE

Povezana lica sa Društvom su Steel mehanika d.o.o. Derventa, SO.TE.S. Srl Italija i V.E.T.E.G. srl Italija.

U tabelarnom pregledu prikazane su transakcije sa povezanim licima u 2020. godini i stanja na dan 31. decembar 2020. godine

Opis	Transakcije sa kupcima- povezanim pravnim licima		Transakcije sa dobavljačima- povezanim pravnim licima			
	Steel mehanika d.o.o. Derventa	SO.TE.S. Srl Italija	V.E.T.E.G. srl Italija	Steel mehanika d.o.o. Derventa	SO.TE.S. Srl Italija	V.E.T.E.G. srl Italija
Stanje na dan 01.01.2020. godine	0	82.565	152.531	445.398	97.792	97.792
Dugovni promet za period 01.01.-31.12.2020. godine	673.364	285.839	152.531	11.485.515	217.571	97.792
Potražni promet za period 01.01.-31.12.2020. godine	636.940	232.797	152.531	11.714.418	418.412	156.466
Saldo potraživanja /obaveza na dan 31.12.2020. godine	36.424	53.042	0	228.903	200.841	58.675

Poslovanje sa povezanim licima je značajno sa stanovišta prometa dobara i usluga. Budući da se značajan dio poslovanja obavlja preko povezanih lica, Društvo ima visok stepen izloženosti riziku tržišta, kao i poreskom riziku vezano za cijene isporuke dobara i izvršenih usluga.

4.22. Poreski rizici

Republika Srpska i Bosna i Hercegovina trenutno imaju više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dodatu vrijednost, porez na dobit i poreze na plate (obavezne poreze), zajedno sa drugim porezima. Pored toga, zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme za razliku od razvijenijih tržišnih privreda, dok su propisi kojim se vrši implementacija ovih zakona često nejasni ili ne postoje. Shodno tome, u pogledu pitanja vezanih za poreske zakone ograničen je broj slučajeva koji se mogu koristiti kao primjer. Često postoje razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama vezano za pravnu interpretaciju zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja (na primjer, pitanja carina i devizne kontrole) su predmet pregleda i kontrola od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zatezних kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznjetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini bude značajniji od onog u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemom.

Društvo u 2020. godini nije imalo kontrolu od strane Poreske uprave Republike Srpske niti UIO BiH.

4.23. Naknadni događaji

Prema izjavi ovlašćenog lica Društva, nije bilo događaja koji su nastali poslije datuma bilansa, a mogu se povezati sa periodom za koji se vrši revizija.

4.24. Stalnost poslovanja

Priloženi finansijski izvještaji Društva su sastavljeni pod pretpostavkom da će Društvo nastaviti svoje poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Na poslovanje Društva tokom 2020. godine je uticala i pandemija COVID-19. Društvo je u izvještajnom periodu iskazalo poslovni gubitak u iznosu od 12.823 KM koji je za 1.139.445 KM ili 98,89% manji od poslovnog gubitka prethodne godine i neto prilivom gotovine u iznosu od 481.320 KM. Takođe, Društvo je u izvještajnom periodu iskazalo ukupan neto gubitak u iznosu od 84.081 KM, dok je prethodne godine iskazalo dobit od 1.141.185 KM.

Kratkoročne obaveze Društva na dan 31.12.2020. godine veće su od tekuće imovine za iznos od 2.714.479 KM, dok je ratio likvidnosti 0,63. Na osnovu navedenog, Društvo može biti suočeno sa problemima likvidnosti, odnosno da ne bude u mogućnosti da izmiruje svoje kratkoročne obaveze prema dobavljačima, povjeriocima i kreditorima u trenutku dospjeća.